Poštnina plačana v gotovini.
Leto XVI., štev. 62
Ljubljana, petek 15. marca 1935
Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Deset let prosvetnega dela na severu

»Zveza kulturnih društev« v Mariboru se pripravlja na svoj prvi mali jubilej. Letos je deset let, odkar je bila ustanovljena brez hrupa, brez gmotnih sredstev, pa z bogatim zakladom idealizma in dobre volje. In baš temu idejnemu in moralnemu kapitalu se je zahvaliti, da sme organizacija narodne prosvete ob naši severni meji z notranjim zadoščenjem gledati na svojo desetletno delo.

Na zunaj vidnih, tako rekoč reprezentativnih uspehov ta revija ne izkazuje mnogo. Njeni vodilni delavci si niso stekli javne hvale in še manj zunanjega priznanja. Pa tega vsega tudi niso iskali, dobro se zavedajoč, da drobno delo v narodu zahteva pred vsem tihe vztrajnosti, pa tudi mnogo samozatajevanja. Vodilo jih je pa spoznanje, da je organizacija ljudske prosvete v pokrajini, ki je bila vse do prevrata najbolj izpostavljena tujski penetraciji in skozi dolga leta bojno polje agresivne germanizacije, morda najvažnejša panoga nacionalnega dela.

Na polju vzgoje in kulture je mariborska ZKD vzpostavila kontinuiteto z idejnimi smernicami in s prizadevanji iz predvojne dobe; nadaljevala je tradicije slovenske življenjske volje, ki se je izražala v borbi za samoohranitev vse od prvih korakov narodnega prebujenja in skozi dobo nacionalnega odpora preko težke preizkušnje svetovne vojne v nacionalno revolucijo.

V severnem delu Slovenije je bilo delo za dviganje narodne zavesti, vzbujanje ljubezni do slovenskega jezika in slovenske knjige, jačanje čuta solidarnosti in narodnega ponosa, morda najvažnejši »politikum«. Bralna društva, pevski zbori, gledališki odri, vse to so bile stalne postojanke zavednega in borbenega slovenstva, posadke narodne vojske, ki so čuvale našo zemljo, da se ni preveč krhala in drobila, dokler ni prišla rešitev. Že pred vojno so napredni Slovenci spoznali pomembno vlogo nepolitičnih društev za nacionalno stvar. Iz vodstva takratne napredne »Narodne stranke« za Štajersko je izšla iniciativa za ustanovitev »Zveze narodnih društev«, ki je kljub gmotni tesnobi v zadnjih letih avstrijskega gospostva vršila pomembno nalogo. Pod njenim vodstvom se je začelo nekako načrtno delo, prihajal je polagoma ritem v — seveda še skromno — ljudsko knjižnico, polagali so se temelji organiziranega ljudskega predavateljstva, z medsebojno pomočjo so se uspešneje razvijali v mestih in po deželi gledališki odri. Vsaka prireditev je bila nacionalna afirmacija, ki je odtehtala vsak političen shod in mnogokrat morda segala še globlje.

V prvih letih po prevratu se je organizirano izobraževalno delo za nekaj časa ustavilo. V navdušenju prvega zmagoslavja se ni občutila potreba po pridobivanju in ohranjanju množic. Toda izza splošnega praznika se je le prehitro prikazal obraz delavnika, ki je postajal posebno v bližini meje vedno bolj podoben preteklosti. Imeli smo začrtano politično in državno mejo, toda tostran teh mej sence starih časov niso hotele izginiti. Še je bilo treba nacionalne odpornosti, ponosa in žilave samoobrambe, če smo hoteli, da bo vse to, kar smo prejeli kot delež zmage, v resnici naše.

Tako se je podala kontinuiteta s predvojnim delom sama po sebi. Podobne razmere so narekovale potrebo, da se zopet začne tam, kjer je v prvih letih svobode nastal premor. Seveda je bilo treba prilagoditi delovne metode razmeram in potrebam časa. V tej točki se je bilo treba od ustanovitve ZKD skozi vseh deset let boriti z največjimi težavami. S samim dobrovoljstvom v naših časih tudi najpožrtvovalnejše vodstvo ne more izhajati. Na vseh koncih je zevala potreba po finančnih sredstvih, mecenov pa naša materialistična doba ne pozna. Ob jubileju desetletnice smemo beležiti kot najlepšo lovoriko, da je ZKD z organizirano samopomočjo in požrtvovalnostjo včlanjenih društev zmagala delo, ki ni bilo majhno. Kajti subvencije ali tudi samo priložnostne podpore iz javnih sredstev so bile skromne in redko sejane.

Upoštevati je dalje treba, da v Mariboru tudi praktičnih delavcev ni v preobilici. Od leta do leta so redukcije uradov in osrednjih mest zmanjševale obenem število inteligence, ki bi bila sposobna in pripravljena za prosvetno nacionalno delo. Maribor sam se je moral kot kulturno središče svojega območja šele postopoma razvijati in v mestu samem je bilo treba še dela, da se je premagal skromni nivo predvojnih let. Da je na tem morala trpeti tudi kulturna ekspanzija, je na dlani.

V primeri s to utesnjenostjo so praktični rezultati, ki so se dosegli v desetletnem delu, vredni vsega priznanja. Ni namen tega članka, podati tudi le približno sliko vsega, kar se je izvršilo in kar se ob mnogo obetajočih začetkih še poraja. Zveza kulturnih društev bo javnosti sama dala obračun in poročilo in se pripravlja, da za svojo deseto obletnico priredi poleg večdnevnega predavateljskega tečaja tudi razstavo svojega nacionalno kulturnega dela.

Ni dvoma, da bodo vse njene članice sledile klicu na sodelovanje in da se bodo tudi one organizacije, ki stojijo še ob strani, pridružile taboru ZKD. Naše besede naj bodo prvi pozdrav jubileju in obenem vzpodbuda vsem, ki se zavedajo, da je delo za ljudsko prosveto še danes nad vse važna stvar. S skromnim društvenim delom so vzbudili in ohranili naši predniki živo narodno zavest ob ogroženi meji, vzgojili so generacije narodnih borcev in neutrudnih delavcev. Po njihovih sledovih mora hoditi naša doba, da nam bo ostalo ohranjeno, kar je pridobljenega, da bo naša meja tudi notranje močna, sposobna in vedno pripravljena, da čuva našo jugoslovensko domovino.

PROMETNI MINISTER O PROMETNI POLITIKI IN O POTREBNIH REFORMAH

Snoči je govoril po radiu minister inž. Vujić — Napačni finančni ukrepi v dobi krize — Napoved revizije tovorne tarife — Reorganizacija vse prometne službe

Ljubljana, 14. marca d. Nocoj je govoril po radiu prometni minister g. inž. Dimitrij Vujić. Podal je pregled naše prometne politike od nastopa gospodarske krize, pokazal na neugodne posledice storjenih ukrepov in razvil veliki reformni program. Napovedal je temeljito revizijo tovorne tarife ter reformo vse prometne službe. Govor g. ministra so prenašale vse tri radijske postaje, po večjih krajih so bili montirani zvočniki, da so lahko poslušali govor tudi oni, ki nimajo radijskega aparata. Tudi v Ljubljani je bilo postavljenih več zvočnikov, med drugimi tudi dva na glavnem kolodvoru.

V soboto bo govoril po radiu kmetijski minister g. dr. Dragotin Janković.

Prometni minister je snoči izvajal v svojem govoru:

Načrtno delo za vsa področja državne uprave

Vlada dr. Bogoljuba Jevtića si je stavila za svojo glavno nalogo, da organizira načrtno delo tako na gospodarskem kakor na kulturnem in na nacionalnem polju. Ima svoj državni program za vsa področja delovanja, iz česar naj se razvije enotna državna konstruktivna politika. Meni je izročen prometni resor, da to načrtno delo najprvo tu izvedem in da tu obrodi pozitivne sadove.

Že dejstvo, da doslej nismo razpolagali s sestavljenim in dognanim načrtom za posamezna gospodarska področja, dokazuje, da je to vprašanje težko in zvezano z mnogimi ovirami. Proti načrtnemu delu se pojavljajo zasebni interesi, ki ogražajo pogostokrat tudi splošne interese. **Med najvažnejše pogoje, da se zasnuje in izvede načrtno delo, spada ta, da si morajo biti tisti, ki hočejo to vprašanje rešiti, na jasnem, kaj hočejo. Razpolagati pa morajo tudi z odločnostjo, da načrt tudi dejansko izvedejo. Delo mora kljub vsem oviram sloneti na globokem prepričanju, da je zamišljeni načrt pravilen in da je v interesu celote.**

Treba se je postaviti nad sedanje težkoče, gledati je treba širokogrudno okrog sebe in v daljno bodočnost. Odkloniti je treba vplive poedincev in skupin. Načrt je treba posvetiti interesom celote z namenom, da dosežemo čim ugodnejše koristi za tiste, ki pridejo za nami. Če je naš narod mogel za svoje osvobojenje in zedinjenje doprinesti največje žrtve, kar jih pozna zgodovina, bo še veliko rajši dokazal, da je pripravljen v miru nadaljevati z delom ki nas povede v boljšo bodočnost.

Stremljenje po obnovi gospodarskega zaupanja

Naše gospodarstvo je zadnja leta trpelo predvsem zaradi nestalnosti v gospodarskem oziru. Grozila je nevarnost s strani fiskalne državne politike, ki je kar naprej množila bremena. Pretila je nevarnost tarifnih povišanj pri naših državnih prometnih ustanovah. Grozila je nevarnost raznih zakonodajnih ukrepov, da še bolj zavro obstoječe gospodarsko delo. Naš kmet je zašel med nakovalo in kladivo. Z ene strani so nanj pritiskali dolgovi, z druge strani pa so ga teple nizke cene poljskih pridelkov. Največji sloj v naši državi je bil tako rekoč odstranjen z našega konzumnega trga.

V takem okolju se je rodila poslovna nezanesljivost in nevarnost splošnega obubožanja. Sedanja vlada pa si je postavila nalogo, da mesto te splošne poslovne negotovosti uvede gotovost in zaupanje, vero v lastne sile ljudstva samega. Naša javnost je spoznala, da stremi vlada gospoda Bogoljuba Jevtića z nizom svojih ukrepov k novim smerem vsega državnega in narodnega gospodarskega in finančnega življenja. Če ta nova gospodarska in finančna politika še ni pokazala v zadostni meri vseh svojih ugodnih posledic, je treba v najkrajšem času pričakovati, da bo gospodarsko življenje vseh krajev naše prostrane države prešinila nova svežost.

Železnica in avtobus

Moje stremljenje gre dalje za tem, da se doseže kar najtesnejše sodelovanje med vsemi prometnimi sredstvi. Tu mislim predvsem na avtomobile v javnem prometu. Ta promet je neizmerne važnosti za državno prometno politiko in za državno obrambo, vendar je pa še neorganiziran in preživlja danes zelo hude čase. Železniške uprave same so vodile ostro konkurenčno borbo proti avtomobilskemu javnemu prometu. Ni dvoma da se je ta boj vršil v škodo obeh. Tudi pri tem boju morajo nasprotja izginiti, ublažiti se in se umakniti načelnemu sodelovanju tako v skupnem prometnem interesu, kakor v interesu obeh činiteljev.

Čeprav imajo železnice dejansko monopol v notranjem prometu, ne bodo več izrabljale svojega izjemnega položaja, da bi ubijale druga prevozna sredstva. Nasprotno, **železnice v rokah države, ki varuje kolektivne interese, morajo ustvariti sodelovanje po možnosti z vsemi prevoznimi sredstvi in njihovo medsebojno tekmovanje mora priti do izraza pri izpopolnjevanju njih samih in pri tem, da ustvarijo za potujoče občinstvo čim večje ugodnosti, tako v potniškem kakor v blagovnem prometu.**

Osnove tarifne politike

Okrepitev gospodarstva, zlasti pa napredek kmetijstva, spadata tudi med glavne pogoje finančnega uspevanja državnih prometnih ustanov. Tega blagostanja ne morejo črpati prometne ustanove, naj si bodo njihove potniške in blagovne tarife še tako visoke, če gospodarstvo samo propada. To mora biti »credo« državne prometne politike in samo s pomočjo take politike je mogoče računati z napredkom prometnih ustanov.

V gotovih trenutkih morajo prometne ustanove nastopiti tudi proti lastnim finančnim interesom, da bi obudile gospodarsko delovanje iz mrtvila in pospešile napredek tudi zaostalih krajev naše države. Seveda pa ima žrtvovanje lastnih finančnih interesov svoje meje, kajti tudi gospodarstvo nima od prometa tistih koristi, če ni na tehnični višini če promet ni varen, če ni primerno hiter, če ne ustreza, z eno besedo, če se ga ljudstvo ne more posluževati. Zato je treba tarifno politiko prometnih ustanov izvajati tako, da bo v skladu z vzajemno solidarnostjo med prometno upravo in z vsemi gospodarskimi činitelji v državi.

Kriza in tarife

Do leta 1930 smo imeli dobo blagostanja in tudi promet je bil velik. Potem je pa nastopila doba depresije. Ko je zaradi krize kupna sila širokih množic prebivalstva začela naglo padati, je bilo popolnoma logično, da se imajo tudi tarife prilagoditi tej kupni moči železniških gostov. Delalo se je pa ravno nasprotno. Čim bolj je kupna moč konsumentov, oziroma tistih, ki so se okoriščali z železnico, padala, toliko bolj so rasle tarife. Tako so v dobi krize in splošnega pomanjkanja še zrasle tarife, ki so veljale v dobi blagostanja, ko je bilo vsega, pa tudi denarja na prebitek.

Posledice so bile, da so se ljudje začeli zatekati k drugim prometnim sredstvom, ne sicer popolnejšim, zato pa cenejšim. Promet na železnicah je začel padati, z njim pa tudi dohodki. Šli so tako daleč, da so železnicam konkurirali ne samo popolnejši avtomobili, temveč tudi navadni kmečki vozovi, ki so vozili blago po več sto kilometrov daleč. Grozila nam je nevarnost, da ostane železnica prazna, zraven tega mora pa vzdrževati ogromno armado nameščencev in delavcev

Uspeh znižanja železniških cen

Ako povprašate preprostega človeka, kakšno je zdravilo za to bolezen, bo povedal preprosto in jasno: »Znižajte tarife, da se bodo množice tudi z zmanjšano kupno močjo mogle poslužiti železnice in boste videli, da bo promet prav gotovo zrasel. Če ne morete pokriti režijskih stroškov pa zmanjšajte režijo — ravnaj se po odeji.«

To je sedanja vlada tudi storila in začelo se je zniževanje potniških tarif. In res, nenadoma so se vlaki napolnili. **Namesto da bi dohodki padali, kaže vse, da bodo celo zrasli, saj se je število potnikov povečalo.** Danes se vozijo z vlakom tudi tisti, ki so prej hodili peš, ker si niso mogli privoščiti vlaka, pa tudi oni, ki so se prej cele dneve premišljali, ali naj bi šli na pot ali ne, se zdaj ne pomišljajo, temveč sedejo v vlak in se odpeljejo. Ni dvoma, da se bo to ugodno razpoloženje še bolj popravilo, ko stopi v veljavo 1. maja tudi tarifa za Jadran in Ohridsko jezero ter druga zdravilišča in kopališča in ko se izvede reforma abonentskih in krožnih voznih listkov, kar je pravkar v teku.

Reforma tovorne tarife

To življenje bo postalo še bolj živo ko **se izvede revizija blagovnih tarif, kar se živahno pripravlja.** Danes so iz prometa prišli mnogi predmeti, ki ne vzdrže visokih železniških tarif. Naloga nove blagovne tarife bo, da to **blago vrne železnicam, da z znižanjem prevozne cene privabi nove transporte. Kakor smo šli na delo z znižanjem potniških voznih cen, tako pojdemo navzdol tudi s tarifnimi postavkami pri blagovnem prometu. Samo to pot bomo opustili sistem linearnega znižanja,** ki ga običajno izvajajo v železniški blagovnotarifni politiki, in se bo izvajalo **načelo tarifiranja po tem, kakšne tarife posamezne vrste blaga vzdrže.** Vse tarife za blagovni promet, ki so zdaj prohibitivnega značaja s svojo višino, je treba znižati zaradi pridobitve novih prevozov, in to se bo tudi storilo. Ne bo se dovolilo, da bi bilo znižanje vir neupravičene obogatitve za posamezna gospodarska podjetja. Naša železniška tarifna politika se bo od primera do primera postopno preurejala po gospodarskih možnostih posameznih krajev in gospodarskih panog. Tarifna politika v bodoče ne bo ovirala razvoja nobene panoge gospodarstva, temveč bo opora in vzpodbuda za dosego čim večjega prometa.

Posebna tarifa za zadruge

Spričo posebnega pomena zadružništva, ki mu kraljevska vlada posveča posebno pozornost se bo v najkrajšem času sestavila **posebna zadružna železniška tarifa, ki naj podpre zadružništvo s posebnimi tarifnimi olajšavami.** V tej zadružni tarifi, ki jo bomo vestno in sistematično proučili, vidimo prav tako veliko možnost naredka naše vasi in vsega njenega dela. Upam, da bo to moje stališče naletelo na dober odziv pri tarifnem odboru, čigar sklepe z zadnje plenarne seje pričakujem z velikim zanimanjem, da se dokončno izvedejo korenite reforme blagovne tarife.

Ni treba, da bi posebej napovedoval, da se bo po istih vidikih ravnala tudi tarifna politika državne rečne plovbe.

Boj proti birokratizmu

Toda še neko zlo je, ki se je ukoreninilo ne samo pri organizaciji prometnih ustanov, temveč tudi v drugih resorih, ki kakor rana razjeda zdravi organizem države: to je birokratizem. To je tista sila, ki odbija ljudstvo, da ne kaže zadosti zanimanja za ustanove svoje nacionalne države, tisto zlo, ki zavira ekspeditivno delo in zraven tega vsako delo sploh.

To vprašanje je posebno pereče pri gospodarskih podjetjih, kakor so železnice, plovba in pošta, ki žive od občinstva, kateremu imajo služiti. Tega zla se kraljevska vlada zaveda in je zato izdala ukrepe, da se iztrebi. **V vsakem nameščencu in delavcu prometnih ustanov je treba videti človeka, in sicer poštenega in domoljubnega. Zato ga je treba pustiti, da v okviru strogih zakonskih sankcij svobodno dela.** Le tako se dado izkoristiti one silne energije ogromnega osobja, ki dosega v resoru prometnega ministrstva tako veliko število. Uvesti je treba nove delovne metode — po možnosti s čim sposobnejšimi novimi ljudmi — ker bo drugače vsak poskus ostal brez uspeha, za kar imamo že grenka izkustva. Takšne sposobne nove ljudi imamo, samo jim birokratizem ne da, da bi se razvili in da bi svojo sposobnost pokazali. Treba je, da se v bodoče pri delu uveljavi namestu pragmatične hierarhije hierarhija umnih sposobnosti.

Po intencijah kraljevske vlade bom v kratkem gotov z novo organizacijo uprave, ki naj ustanove prometnega ministrstva postavi na nove temelje. Ker predstavlja železnica organizem, pri katerem ni tako lahko preizkusiti nove upravne reforme, ne da bi nastala nevarnost zastoja prometa, se bodo te upravne reforme oprezno preizkušale, da se pravilni potek eksploatacije ne bo nikjer kršil. **Pri teh upravnih reformah bomo gledali v prvi vrsti na to, da se po eni strani zviša odgovornost nameščencev, ki bodo zato dobili večje pravice za samostojne odločitve, po drugi strani pa se ima uprava sprostiti vseh poprejšnjih ovir in formalnosti, od katerih trpi promet.**

Preureditev železnic

Naše delovno ljudstvo mora s prometno in tarifno politiko dobiti podporo za svoje ustvarjajoče delo in pobudo za razvoj novih produkcijskih možnosti. Ne dvomim, da bo ta politika stala prometni resor velike žrtve, zlasti na finančnem polju. Pozabiti ne smemo, da danes **nikjer na svetu ni rentabilnih prometnih podjetij, najmanj pa železnic. Danes so deficitne tudi najnaprednejše in najbolje urejene železnice, ki razpolagajo z bogatimi finančnimi sredstvi in prihranki.** Zato ima prometni resor pred seboj veliko nalogo ozdravljenja železniških financ.

Finančnega ozdravljenja ni toliko pričakovati od reform, pa naj tarifno znižanje še tako poveča število potnikov in volumen prevoza. Treba je iti po drugi poti. Ta pot je **temeljita preureditev železniške eksploatacije in iskanje možnosti za učinkovite prihranke z znižanjem režijskih stroškov.** Ta možnost je tem nujnejša, kolikor hujša je potreba po upravnih reformah v železniški upravi.

Boj proti birokratizmu

Toda še neko zlo je, ki se je ukoreninilo ne samo pri organizaciji prometnih ustanov, temveč tudi v drugih resorih, ki kakor rana razjeda zdravi organizem države: to je birokratizem. To je tista sila, ki odbija ljudstvo, da ne kaže zadosti zanimanja za ustanove svoje nacionalne države, tisto zlo, ki zavira ekspeditivno delo in zraven tega vsako delo sploh.

To vprašanje je posebno pereče pri gospodarskih podjetjih, kakor so železnice, plovba in pošta, ki žive od občinstva, kateremu imajo služiti. Tega zla se kraljevska vlada zaveda in je zato izdala ukrepe, da se iztrebi. **V vsakem nameščencu in delavcu prometnih ustanov je treba videti človeka, in sicer poštenega in domoljubnega. Zato ga je treba pustiti, da v okviru strogih zakonskih sankcij svobodno dela.** Le tako se dado izkoristiti one silne energije ogromnega osobja, ki dosega v resoru prometnega ministrstva tako veliko število. Uvesti je treba nove delovne metode — po

Osebnih redukcij za enkrat ne bo

Redukcije osobja bi ne bile v skladu s sedanjo dobo socialne stiske in gospodarskih težav, vse dotlej, dokler se ne pokažejo ugodnejše razmere v gospodarstvu samem, tako da bo mogoče to osobje zaposliti v drugih ustanovah, zlasti zasebnih. Čeprav se brez dvoma čuti prenatrpanost osobja pri prometnih ustanovah, se bo pri novih upravnih reformah mnogo bolj upoštevalo, da mora biti vsak nameščenec čim koristnejši in sposobnejši v poverjeni mu službi.

Železnica se mora na vsak način vzdržati z lastnimi sredstvi, ker obremenjuje njihov primanjkljaj državni proračun. Zato smo že izdali nujne ukrepe, naj pri vseh železniških upravah hudo pazijo na prihranke, vendar pa pri tem promet ne sme biti v nobenem pogledu oškodovan.

Gradnja novih železniških prog

Še eno važno vprašanje je že leta in leta nerešeno v prometnem ministrstvu. To je načrtna gradnja železniških prog. Po zedinjenju smo nasledili slabo dediščino glede železniške mreže. Železnice niso tvorile organizacijske celote, temveč so bile raznih sistemov, med katerimi jih je več bilo zgrajenih zoper naše interese. Vse te različne sisteme je bilo treba med seboj povezati in jih združiti z nacionalnimi središči. Razen tega je bilo mnogo krajev (Sandžak, del Južne Srbije, Črna gora, Hercegovina in del Dalmacije) sploh brez železnic. Te kraje je treba povezati z že obstoječo železniško mrežo in jim omogočiti, da se kulturno in gospodarsko razvijejo.

Tudi drugod so še potrebne nove železnice. Zgraditi moramo še enkrat toliko prog, kolikor jih že imamo, da zadostimo potrebam prebivalstva. Da pa zgradimo narodno železniško mrežo in da izpolnimo vse dane naloge, moramo imeti končni načrt prog za vso državo. Če gradimo proge posamič po razpoložljivih denarnih sredstvih, se moramo zavedati, kam bomo pripeljali. Če bi gradili železnice brez načrta, bi korakali v negotovost in bi napravili napake, ki se potem ne dado več popraviti. V kratkem bom predložil kraljevski vladi predlog o določitvi takšnega splošnega načrta o gradnji železnic.

Kraljevska vlada je izdala uredbo o javnih delih, ki zagotavlja kredit ene milijarde. Del teh kreditov pojde tudi za gradnjo nujnih železniških prog. Ta način kreditiranja javnih del je pač najprimernejši, najcenejši in varnejši kakor apel na inozemske kreditorje v obliki prej sklenjenih pogodb o gradnji prog.

Izpopolnitev in okrepitev radia

Kar sem omenil glede splošnih reform v železniški upravi, velja po večini tudi za poštno-brzojavno-telefonsko službo. Pri tej službi je ostalo odprto važno vprašanje za naše državno in narodno življenje. To je vprašanje radijskih postaj. Naša država razpolaga z nenavadno slabimi postajami. Na tem polju je najbrž na poslednjem mestu v Evropi. Vse sosedne države že razpolagajo z močnimi postajami. Čeprav je problem povečanja radijskih postaj v naši državi in postavitve vzporednih postaj prišel na dnevni red že pred nekaj leti, sem ga našel še zmerom v proučevanju. Mislim, da je za to prometno sredstvo že čas, da preide iz faze proučevanja k delu. Globoko sem prepričan, da bo to vprašanje v najkrajšem času prišlo z dnevnega reda, in sicer na način, da bo naša država dobila močne postaje in potrebno število vzporednih postaj. Pri reševanju tega vprašanja bomo vpoštevali, da bodo prišli na račun i državni interesi i ljudske potrebe.

Šahovski turnir v Moskvi

Moskva, 14. marca. b. V današnjem zadnjem kolu je vladalo največje zanimanje za partiji Botvinnika in Flohra. *Igrala sta neodločeno in si tako delita prvo in drugo nagrado.* Razen partije Kan : Stahlberg, ki do polnoči še ni bila končana, so bile odigrane vse ostale partije. Lasker je premagal Pirca. Capablanca Löwenfischa. Romanovski pa Menčikovo. Remis so bile partije: Flohr : Alatorcev, Rabinovič : Botvinnik, Spielmann : Rjumin, Lilienthal : Goglidze, Čehover : Lisicin in Bogatirčuk : Ragozin.

Stanje po XIX. kolu: Botvinnik in Flohr 13, dr. Lasker 12 in pol, Capablanca 12, Spielmann 11. Slede Löwenfisch 10 in pol, Romanovskij, Ragozin, Lilienthal 10, Kan 9 in pol (1), Rjumin, Goglidze, Alatorcev, Rabinović 9 in pol, Lisicin 9, Stahlberg 8 (1), Bogatirčuk 8, Pirc 7 in pol, Čehover 5 in pol, Menšikova 1 in pol.

600 hiš v plamenih

Aleksandrija, 14. marca. AA. Veliko naselbino Čankalun v spodnjem Egiptu je uničil strahovit požar. Zgorelo je nad 600 hiš. Dve osebi sta mrtvi, 9 jih je težje ranjenih, med njimi tudi dva ognjegasca. Škodo cenijo na 8000 egipt skih funtov.

Proračunske dvanajstine

Sedanji proračun je z ukazom kraljevih namestnikov podaljšan za štiri mesece, do konca julija

Beograd, 14. marca. AA. Danes je izšel naslednji ukaz:

V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. po milosti božji in volji narodovi kralja Jugoslavije, so kraljevi namestniki na predlog finančnega ministra in po zaslišanju ministrskega sveta, ker je Narodna skupščina razpuščena, še preden je sprejela proračun za leto 1935-36, na podlagi čl. 103 ustave sklenili in odrejajo:

da se **proračun državnih izdatkov in dohodkov s finančnim zakonom za 1934-1935, sprejet 28. marca 1934, podaljša za mesece april, maj, junij in julij 1935.**

Državni izdatki se bodo vršili v tem času v višini tehle zneskov:

a) štiri dvanajstine kreditov, navedenih v čl. 1 pod 1 finančnega zakona za 1934-35 v skupnem znesku 2.304,784.780 dinarjev.

b) štiri dvanajstine kreditov, navedenih v čl. 1 pod 2 finančnega zakona za 1934-35 v skupnem znesku 1.085 milijonov 632.152.66 Din.

Finančni minister naj izvrši ta ukaz.

11. marca 1935 v Beogradu.

Pavle, l. r., R. Stanković, l. r.,
dr. Perović, l. r.

Slede podpisi vseh ministrov.

Volilno gibanje

Predsedniki volilnih komisij

Beograd, 14. marca. p. Državni odbor za skupščinske volitve je danes dokončal svoje priprave za volitve z imenovanjem predsednikov volilnih odborov za vseh 6959 volišč v državi. Seznam je bil dostavljen državni tiskarni in bo najbrže že jutri objavljen v »Službenih novinah«. Zasedanje državnega odbora je odgodeno in bo prihodnja seja sklicana pismeno.

Sklicani volilni sestanki

Sreski odbor JNS v Ljutomeru sklicuje izredno sresko skupščino JNS za nedeljo, dne 17. t. m., ob pol 12. uri v zdraviliški restavraciji v Slatini-Radencih. Na dnevnem redu je razprava o kandidaturah za skupščinske volitve.

Sreska volilna konferenca za lendavski srez je preložena na ponedeljek dne 18. t. m. ob 15. uri v hotelu »Krona« v Dol. Lendavi. Na konferenci bo poročal senator g. Ivan Pucelj.

„Vreme" o razdelitvi mandatov v Sloveniji

Beograjsko »Vreme« od 14. t. m. poroča iz Ljubljane med drugim:

»Pogajanja, ki sta jih vodila minister dr. Marušič in ban dr. Puc na eni in skupina klerikalcev pod vodstvom dr. Gosarja in profesorja Vesenjaka na drugi strani, so bila snoči (v torek) zaključena s pozitivnim rezultatom. Pričakuje se samo, da bo sporazum izdelan še v podrobnostih, kar bo izvršeno najbrže tekom sobote. Doseženi sporazum obsega med drugim tudi ključ za postavitev mandatov. Ravno tako je dosežen tudi sporazum z bojevniki in že postavljeni njihovi kandidati. Tako so sedaj v glavnem zaključena vsa predpogajanja za volitve v dravski banovini ter je pričakovati, da bodo tekom prihodnjih dni že določeni definitivni kandidatni listi predsednika Jevtića za Slovenijo. Na podlagi tega sporazuma bo dobil na vladni listi v dravski banovini g. dr. Gosar devet kandidatskih mest. Poleg dr. Gosarja in Vesenjaka bo kandidiralo na listi predsednika Jevtića še nekaj odličnih njihovih pristašev. Bojevniki bodo kandidirali predsednika Kusterja, tajnika Vladimira Fabiančiča in podpredsednika »Boja« Marinka.«

Odgovornost za avtentičnost teh informacij prepuščamo seveda »Vremenu«, odnosno njegovemu ljubljanskemu dopisniku.

Bojevniki bodo vendarle kandidirali

Zadnji »Prelom« javlja, da je bil ustanovljen »Glavni bojevniški volilni odbor«, ki bo izvedel volilno organizacijo bojevnikov po vseh srezih. Za sodelovanje pri volitvah so se bojevniki odločili na splošno željo članstva, ki zahteva, da nastopijo Bojevniki pri majskih volitvah. V posebnem članku komentira »Prelom« to odločitev kot posledico dejstva, da je »Boj« aktivističen pokret, ki ne more držati križem rok, kadar gre za važne odločitve v javnem življenju. »Boj« kot nepolitična organizacija sicer ne bo oficielno nastopil pri volitvah, pač pa njegovi voditelji in člani, ki se bodo organizirali po direktivah Glavnega bojevniškega volilnega odbora.

Katero kandidatno listo bo podpiral Glavni bojevniški volilni odbor, iz te objave ni razvidno. Naša javnost sicer že ve, da bi bojevniški voditelji radi prišli na listo predsednika Jevtića, vendar pa z njihove strani javno še ni padla jasna beseda. Morda radi voditelja dr. Ljotiča, ki ga sicer niso sprejeli pri prihodu v Ljubljano, ampak šli za vsak slučaj poslušat na konferenco, ki jo je sklical pri Mikliču. Vsekakor pa kažejo razmišljanja »Preloma« o kandidatnih listah, da so se gospodje že odločili. Saj pravi »Prelom«: Nekatere liste razen vladne so bolj prestižnega kakor pa resnično borbenega značaja in je zelo verjetno, da bo pri uspehih izostal celo — prestiž.« Očividno mislijo bojevniki pri tem tudi na listo gospoda Ljotića, ki so ga nedavno proglasili za svojega državnega voditelja, a ga potem prav hitro zopet zatajili.

Gosp. Ljotić v Sloveniji

Včeraj je prispel v Ljubljano z jutranjim brzim vlakom predsednik »Zbora« g. Dimitrije Ljotić. Na kolodvoru so ga sprejeli predstavniki Jugoslovenske akcije v Ljubljani, dočim ni bilo opaziti pri sprejemu zastopnikov »Boja«, ki je tudi včlanjen v »Zboru«. G. Ljotić ostane v Sloveniji več dni ter bo konferiral s svojimi političnimi prijatelji o nastopu pri majskih volitvah. Obiskal bo tudi Celje in Maribor. Sinoči je imel v Ljubljani volilni sestanek v hotelu Metropolu; na sestanku so bili tudi nekateri bojevniški voditelji.

Nikola Preka ne misli kandidirati

Mostarski »Narodni List« poroča, da dosedanji poslanec mostarskega sreza bivši minister Nikola Preka ne bo več kandidiral ter da namerava pri teh volitvah ostati na strani. Namesto njega bo kandidiral eden izmed njegovih ožjih somišljenikov.

Iz drugih banovin

V srezu Fojnici bo kandidiral na listi predsednika vlade g. Jevtića bivši frančiškanski pater dr. Emanuel Krajinovac.

Na konferenci JNS za srez Maglaj je bil določen za kandidata na listi predsednika vlade trgovec Aleksan Jovanović. V srezu Bosanski Dubici bo kandidiral trgovec Vlado Kosović, v srezu Prnjavoru pa trgovec Janko Škodnik.

Sreska organizacija JNS za srez Hvar je postavila dva kandidata, in sicer dosedanjega poslanca Juraja Dubokovića in dosedanjega poslanca v Splitu dr. Grgo Andjelinovića. Vrh tega bo na Hvaru kandidiral znani zagrebški odvetnik dr. Juraj Pečarević.

Za srez Staro Kanižo je bil na glasovanju delegatov raznih gospodarskih organizacij postavljen za sreskega kandidata dr. Srpko Vukanović, zdravnik v Beogradu.

Nemčija priznava oboroževanje v zraku

1. aprila bo civilno letalstvo priključeno vojnemu letalstvu, ki bo razpolagalo z nad 6000 izurjenimi piloti

Berlin, 14. marca. d. V razgovoru s poročevalcem »Daily Maila« je pruski ministrski predsednik Göring kot general vsega nemškega letalstva prvič odkrito priznal, da se Nemčija mrzlično oborožuje v zraku in da ima že sedaj ogromno zračno armado. Vse kar se je doslej na tem polju storilo, pa je samo še provizorij, ki bo končno urejen po združitvi vsega civilnega letalstva z vojnim letalstvom obenem z uvedbo splošne vojaške dolžnosti. Tako zvana nemška sportna letalska zveza, ki združuje vojne in civilne letalce, šteje okrog 80.000 članov. **Od teh jih bo 1. aprila okrog 30.000 podrejenih novo ustanovljenim vojaškim formacijam. Med njimi bo najmanj 5 do 6000 popolnoma izvežbanih pilotov, ostali pa bodo tvorili tehnično in pomožno osobje. Po izvedbi te reorganizacije nemško letalstvo ne bo več podrejeno ministrstvu za civilno letalstvo, marveč bo osnovano posebno ministrstvo za vojno letalstvo, ki ga bo vodil v svojstvu letalskega generala Göringa sam.** Že sedaj se opaža, da nosi vedno več letalcev vojaško uniformo in da se vedno bolj izvaja vojaška organizacija vsega letalstva.

Berlin, 14. marca. d. Nemška diplomatska politična korespondenca tolmači Göringove izjave o osnovanju nemškega vojaškega letalstva, pri čemer podaja pregled razorožitvenih pogajanj ter navaja razloge, po katerih baje danes ne obstojajo več svoječasni pogoji, da bi se Nemčija še nadalje odrekala letalom za bombardiranje, ker so postavile druge države nove programe in ker je sedaj angleška Bela knjiga uničila vsako še možno upanje za razorožitev v zraku. *Ker so s tem odpadli za Nemčijo pogoji, na podlagi katerih se je začasno odrekla oborožitvi v zraku, je bila prisiljena, da da svojim pripravljalnim ukrepom za vse primere sedaj definitivni značaj.*

Kršitev mirovne pogodbe

Pariz, 14. marca AA. Obvestilo Nemčije, da bo obnovila svoje vojaško letalstvo, je izpremenilo temelje dosedanjega položaja. To je njen najodločnejši nastop, odkar se zopet intenzivno oborožuje. **S tem je Nemčija javno in uradno kršila obstoječe mednarodne pogodbe in se tudi formalno postavila v nasprotje s francosko-angleškim komunikejem od 3. februarja, čeprav ga je sprejela kot podlago za svoja pogajanja.**

Sklep nemške vlade ima poleg svoje pravne strani tudi politično stran. Prizadete države se bodo morale sedaj združiti v smislu rimskega sporazuma od 7. januarja in sporazuma v Londonu od 3. februarja.

»Matin« pravi, da bo naloga angleškega zunanjega ministra Simona v Berlinu ugotovitev, da je s tem odpadel eden izmed glavnih predmetov, o katerem naj bi se pogajal v Berlinu. Nemčija je pokazala svoj pravi obraz. **Pristopajoč k pogajanjem o podunavskem paktu, je Nemčija sebi vnaprej priznala koristi, ki jih je hotela pridobiti z raznimi pogajanji in sporazumi o okrepitvi miru.** Sedaj bo vse to odvisno od stališča, ki ga bodo v novem položaju zavzeli London, Pariz in Rim. Za sedaj še ni znano, ali bodo te tri države napravile skupne korake v Berlinu, na vsak način pa bo stopil angleški zunanji minister Simon pred svojim odhodom v Berlin še enkrat v stike s francoskimi uradnimi krogi.

»Echo de Paris« pravi, da vodi Nemčija od 14. oktobra 1933. sistematično politiko gotovih dejstev. Sedaj je treba počakati, ali bodo Francija, Velika Britanija, Italija pozabile, kar so govorile januarja in februarja letošnjega leta.

Simonova misija v Berlinu

Varnostni sistem v vzhodni Evropi se ne more ločiti od zapadno-evropske letalske konvencije

London, 14. marca. d. Včeraj popoldne je bil določen program potovanja zunanjega ministra Simona v Berlin, ki ga bo spremljal tudi pravosodni minister Eden. Oba angleška ministra bosta odpotovala iz Londona 24. marca z letalom naravnost v Berlin. V Berlinu se bosta mudila 25. in 26. marca, ko bosta imela razgovore s kancelarjem Hitlerjem in zunanjim ministrom Neurathom. Možno je, da bo obisk podaljšan za en dan, vendar pa menijo v angleškem zunanjem ministrstvu, da bosta za razgovore zadostovala dva dneva. O predmetu berlinski razgovorov ne objavljajo oficielno ničesar, znano pa je, da jim bo tvoril podlago predvsem londonski komunike z vsemi prilogami. **V angleškem zunanjem ministrstvu so prepričani, da se je atmosfera zlasti z Belo knjigo in debato v spodnji zbornici popolnoma razčistila ter poudarjajo, da smatra Anglija slej ko prej za bisteno stvar konvencijo o omejitvi oboroževanja, posebno v zraku, kakor tudi povratek Nemčije v Ženevo. Razen tega poudarjajo, da se ustvaritev varnostnega sistema v vzhodni Evropi ne more ločiti od zahodnoevropske letalske konvencije.**

Simon se bo iz Berlina vrnil naravnost v London, ker njegova daljša odsotnost med parlamentarnim zasedanjem ni mogoča, dočim bo Eden potoval dalje v Moskvo in Varšavo. V razgovorih, ki so jih imeli včeraj Simon, Eden in ruski poslanik Majski, je bil prihod Edena v Moskvo določen za 30. ali 31. marc, vendar pa ni izključena možnost izpremememba tega roka.

Vprašanje varnosti na zapadu in vzhodu neločljiva celota

London, 14. marca AA. Angleška ministra, ki pojdeta v Berlin, imata nalogo, da vztrajata na francosko-angleški deklaraciji v celoti. Zunanji minister Simon in pravosodni minister Eden bosta pojasnila Hitlerju, da smatra Velika Britanija tako vprašanje zapadne kakor vzhodne varnosti za neločljivo enoto. Organizacijo vzhodne varnosti opreti samo na načelo nevmešavanja ne bi zadostovalo in jo je zavarovati s pogodbo o skupni in medsebojni pomoči vseh prizadetih držav, ker bi le taka pogodba vrnila vsem tem državam občutek popolne varnosti. Če bo Nemčija sprejela to zahtevo, bosta angleška ministra pripravljena zavzeti primerno stališče glede priznanja ponovne nemške oborožitve. To bo odvisno od tega, kar bosta dosegla na področju varnosti, pri tem pa Nemčiji ni mogoče priznati, da bi imela enako oboroženo silo kakor Rusija.

»Times« pravi, da pripisuje britanska vlada Edenovemu obisku v Moskvi velik pomen in da ne vidi v njem samo postranskega dopolnila k potovanju v Berlin. Nemogoč je obisk v Moskvi pred obiskom v Berlinu. Britanska vlada misli, da bo pomen Edenovega obiska v Moskvi še večji, če obišče prej Berlin.

Novo presenečenje za Berlin in Varšavo

Skupna demarša baltiških držav v Parizu v prid vzhodnemu paktu o medsebojni pomoči

Berlin, 14. marca d. Skupna demarša treh baltiških držav pri francoski vladi, ki so ji sporočile svoj interes pri uresničenju pakta za severno-vzhodno Evropo o medsebojni vojaški pomoči, je izzvala v Berlinu in Varšavi precejšnje presenečenje. V nasprotju z Litvo, ki je bila od početka naklonjena predlogu za zaključitev vzhodnega pakta, sta bili Latiška in Estonska najprej rezervirani ter sta izjavljali, da moreta na ta pakt samo tedaj pristati, če ga bodo podpisale vse v poštev prihajajoče države. S tem sta napravili vladi v Rigi in Talinu svoj pristanek odvisen od istočasne pritegnitve Nemčije in Poljske k obveznostim nameravanega pakta.

Medtem je prišlo na podlagi pogodbe, sklenjene v Rigi meseca avgusta, ki določa čim tesnejše postopanje vseh treh baltiških držav v zunanji politiki, do sporazuma med vladami v Rigi, Talinu in Kovnu o stališču glede na vzhodni pakt. V Parizu podana izjava treh baltiških poslanikov kaže izpremembo smeri latiške in estonske vlade, ker sta si osvojili že prej pc Litvi zavzeto stališče in opustili pridržke glede Nemčije in Poljske. V Berlinu očitajo sedaj baltiškim državam, da podpirajo po Franciji in Rusiji započeto politiko obkoljevanja Nemčije, ki se kaže tudi v predlogu vzhodnega pakta. V resnici so bržkone vplivale na stališče baltiških držav litovske skrbi, ker pričakujejo v Kovnu od vzhodnega pakta zaščito proti presenečenjem, ki bi jih mogla izzvati nemška propaganda v Klajpedi.

„Rodina" v Ljubljani

Prisrčen sprejem sofijskega pevskega zbora „Rodina" pri prihodu v Ljubljano

Ljubljana, 14. marca.

Z večernim beograjskim brzovlakom so prispeli pevci sofijske »Rodine«, ki priredе jutri velik koncert bolgarskih narodnih pesmi v unionski dvorani. Na kolodvoru je pričakala vlaka tisočglave množica, tako da je naša metropola priredila Bolgarom veličasten in prisrčen sprejem, kakor ga že dolgo niso bili deležni kakšni gostje med nami. Razen številnih pevcev, zlasti Matičarjev, ki so prihiteli, da obnove svoja poznanstva in prijateljstva izza svojega nedavnega obiska v Sofiji, in mimo drugega občinstva so bili navzočni književnik g. Ribičič za prosvetni oddelek banske uprave, mestni svetnik dr. Fettich za predsednika mestne občine predsednik Jugoslovenske pevske zveze dr. Švigelj, predsednik Jugoslovensko-bolgarske lige g. Rasto Pustoslemšek in predsednik Penkluba univ. prof. dr. Cankar.

Ko je beograjski brzec privozil na postajo je godba »Sloge« zaigrala gostom v pozdrav, občinstvo pa se je vzvalovalo v eno samo morje navdušenih ovacij. Z gosti so izstopili tudi nekateri Matičarji, ki so se jim odpeljali do Brežic naproti, Bolgare pa so naše dame takoj okitile s cvetjem. S težavo so stražniki in železničarji vzdrževali red ob vlaku spričo velikega navala, oba bratska zbora pa sta drug drugemu zapela narodno himno v pozdrav: naši pevci »Šumi, Marica«, Bolgari ubrano, veličastno našo »Bože pravde« in navdušenja spet ni bilo ne konca ne kraja. V izbranih besedah so nato goste pozdravili dr. Fettich v imenu mestne občine in župana, predsednik Pustoslemšek v imenu lige v lepi bolgarščini, dr. Švigelj za JPZ in Hubadovo župo, Puš v imenu Pevske zveze in predsednik Pečenko za pevski zbor Glasbene Matice. Za vse se je govornikom in množici zahvalil predsednik »Rodine« Kosta N. Nikov, ki je v izbranih besedah bodril k zmerom globljemu in iskrenejšemu delu za pobratimstvo bratskega bolgarskega in jugoslovenskega naroda.

Na trgu pred kolodvorom se je nato formiral lep, mogočen sprevod, v katerem so Ljubljančani z godbo in pesmijo spremili goste po Miklošičevi cesti in Prešernovi ulici do Slona, kjer so prenočili. Na širokem prostoru med »Emono« in »Slonom« se je vnovič zbrala ogromna množica občinstva, da se je za hip ustavil na križišču pred pošto ves promet. Vkljub temu, da so bili utrujeni od dolge poti, so morali gostje z oken hotela še dolgo odzdravljati burnim ovacijam, a predsednik Nikov in dirigent zbora Asen Najdenov sta se pojavila na balkonu in izpregovorila še nekaj toplih, zahvale in bratstva polnih besed. Predsednik Nikov se je spominjal blagopokojnega Viteškega kralja, ki je s kraljem Borisom tako lepo utrl pot zbližanju in pobratimstvu obeh narodov, in je izrazil vero, da bo naš mladi kralj Peter II. dopolnil delo, ki ga je začel njegov veliki oče. Med viharnim vzklikanjem kralju se je naposled občinstvo razšlo, da se v petek zvečer na koncertu v Unionu spet zbere na veliko kulturno manifestacijo za veliko skupno jugoslovensko-bolgarsko stvar.

Dr. Rintelen obsojen v dosmrtno ječo

Dunajsko vojaško sodišče ga je spoznalo krivega zločina veleizdaje

Dunaj, 14. marca. w. Danes je bilo po prečitanju nekaterih spisov dokazilno postopanje zaključeno in je državni pravdnik dr. **Tuppy** pričel svoj govor, ki je trajal eno uro. Bavil se je z osebo obtoženca, češ, da je stal že več desetletij v središču avstrijske politike in ga je le njegova brezmejna ambicija spravila v nasprotstva z dr. Dollfussom. Nato je razpravljal o postopanju dr. Rintelena na dan prevratnega poizkusa in o njegovih odnošajih do prevratnikov ter izjavil, da se more kot gotovo sklepati, da dr. Rintelen ni vedel samo za zaroto, temveč je tudi nanjo pristal.

Branilec dr. **Klee** je predvsem opozarjal na sedanje duševno in telesno stanje obtoženca ter skušal ovreči dokazilno moč izvajanj državnega tožilca. Opozarjal je tudi, da je dr. Rintelen svoj čas zlasti na Štajerskem z močno roko vzpostavil red in mir.

Ob 16.45 je vojaško sodišče razglasilo naslednjo sodbo: **Dr. Anton Rintelen je kriv, da je l. 1934., zlasti meseca julija, v Rimu in na Dunaju odobril nameravani napad na urad zveznega kanclerja,** za katerega je zvedel ter ga s tem podprl, da se je kolovodjem stavil na razpolago za sestavo revolucijonarne vlade. V sporazumu z drugimi je torej storil nekaj, kar bi moglo povzročiti nevarnost za državo na zunaj in upor in državljansko vojno v notranjosti. Pri teh podjetjih je bil udeležen sicer v nekaki oddaljenosti, vendar pa je treba upoštevati osebno nevarnost tega načrta in povzročitelja. **Dr. Anton Rintelen je s tem zagrešil zločin veleizdaje po § 58. c kazenskega zakona ter se zaradi tega obsoja na dosmrtno težko ječo.**

Dr. Rintelen je sprejel sodbo popolnoma mirno. Svojima braniteljema je z besedami zahvale stisnil roke. Nato je popolnoma miren zapustil dvorano. Sodbo je občinstvo sprejelo mirno. Niti v dvorani niti pred sodiščem ni prišlo do nobenega incidenta. Dr. Rintelena so prepeljali najprej v sobo za branitelje, kjer je sprejel obisk svojega brata in svojega sina, s katerima je imel daljši razgovor, nato pa so ga na nosilnici prenesli v jetnišnico deželnega sodišča.

Pri slabosti je naravna **»Franz Josefova« voda** prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske soglasno prav milo učinkujoč način **»Franz Josefove« vode,** ki je zlasti pripravna za nežno rast ženskega telesa. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Podaljšanje vojaške službe v Franciji

Pariz, 14. marca. g. Ministrski svet je na včerajšnji seji sklenil, da bo predlagal parlamentu zopetno uvedbo dveletne vojaške službe. V krogih socialistične stranke se že uveljavlja opozicija proti temu zakonskemu osnutku. Na današnji frakcijski seji je bilo soglasno sklenjeno, da bo frakcija glasovala proti podaljšanju vojaške službene dobe, obenem pa zahtevala takojšen razpust zbornice in razpis novih volitev z utemeljitvijo, da volilci pri zadnjih volitvah še niso imeli prilike baviti se s tem problemom. Stranka bo tudi priredila po vsej državi protestna zborovanja proti podaljšanju vojaške službene dobe. Radikalno socialistična zbornična frakcija bo pristala na podaljšanje vojaške službe samo pod pogojem, če bo ta ukrep samo začasen za odpomoč trenutnemu pomanjkanju vojaških novincev v Franciji. Da bo zakon v zbornici sprejet, je skoraj zagotovljeno. Vlada bo prišla ž njim pred parlament 15. t. m.

Vanča Mihajlov obsojen na smrt

Sofija, 14. marca. AA. Sodišče je obsodilo štiri člane razpuščene VMRO, med njimi tudi Ivana Mihajlova na smrt. Sodilo je vsem štirim in contumaciam.

Iz prometne službe

Beograd, 14. marca p. K ljubljanski železniški direkciji je premeščen za svetnika splošnega oddelka živan Mitrović, dosedanji višji tajnik generalne direkcije.

Veliko zanimanje Norveške za Planico

Ljubljana, 14. marca. Ne samo pri nas, temveč tudi v ostalem svetu, zlasti v državah, katerih zastopniki bodo startali v nedeljo na skakalni prireditvi v Planici, vlada veliko zanimanje za nedeljske skoke. Posebno Norveška je zelo interesirana, kako se bodo obnesli njeni tekmovalci, ki so lani dosegli najdaljše skoke. Tako je nocoj klicala redakcijo »Jutra« redakcija uglednega lista »Aftenposten« v Oslu ter se zanimala že za rezultate, ki so bili doseženi na treningu. Veliko pozornost je zlasti zbudil skok Norvežana Andersena, ki je dosegel 93 m. Norvežani, ki so sicer bili prvotno proti planiški skakalnici, pričakujejo sedaj, da bodo njihovi tekmovalci tudi letos zasedli prva mesta.

SMUČARJI!

Uporabljajte

dr. Kmetovo mazilo

in olje za sončenje.

Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah po 10.— Din.

Znižana voznina za udeležence esperantskega kongresa

Beograd, 14. marca. AA. Z odlokom prometnega ministra je dovoljena polovična voznina na državnih železnicah udeležencem kongresa esperantistov v Osijeku od 8. do 10. junija. Popust velja od 6. do vštetega 13. junija v vseh razredih in vlakih razen ekspresov.

Vremenska napoved

Novosadska vremenska napoved za soboto: Oblačno, mestoma deževno, v planinah mogoče sneg.

Dunajska vremenska napoved za petek: Nobene bistvene spremembe, zjutraj mraz, podnevi milo.

Naši kraji in ljudje

Filip Pristou

Ljubljana, 14. marca

Ljubljana je spet izgubila uglednega moža. S Filipom Pristouom st. lega v grob eden tistih naših zaslužnih mojstrov, ki si je z vztrajnim delom in vzornim značajem pridobil ugled v širokem krogu stanovskih tovarišev in v vsej javnosti.

Rodil se je 1878. v Zagrebu, kjer se je njegov oče, doma iz Šiške, uveljavil kot črkoslikarski mojster. Prve nauke v svojem poklicu je dobil pri očetu. V želji po čim popolnejši izobrazbi se je podal v

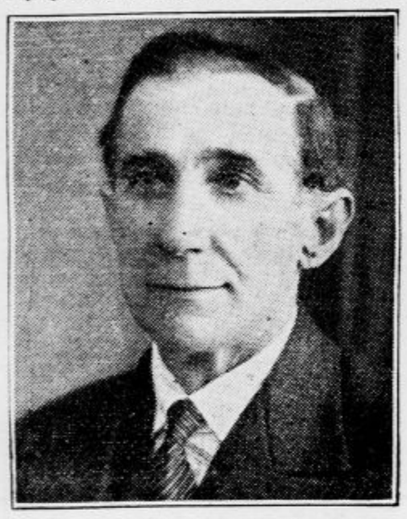

svet, delal je v Budimpešti, na Dunaju, v Pragi, v Monakovem in v Gradcu. Leta 1902. je prišel v Ljubljano in že naslednje leto otvoril samostojno delavnico. S pridnostjo in strokovnim znanjem je podjetje dvignil tako, da je kmalu zaslovelo daleč naokrog. Pred 10 leti je podjetje samo še razširil s tem, da je pritegnil v družabništvo sedanjega solastnika tvrdke g. Frana Briclja.

Poleg vsega dela v podjetju pa se je pokojnik živahno udejstvoval tudi v javnem življenju. Bil je član številnih narodnih, kulturnih in socialnih društev: v odboru JS, pri CMD, pri Sokolu, v Zvezi ribarskih društev, kot izboren pevec je bil ustanovni član pevskega društva »Krakovo-Trnovo«, član pevskega društva »Slavca« in Mengeškega godbenega društva. Svoje dobro srce je pokazal zlasti tudi pri Vincencijevi družbi.

V zadnjih letih se je zlasti posvetil delu v obrtniških organizacijah. Bil je dolgo vrsto let predsednik strokovnega združenja sobo-črkoslikarjev, pleskarjev in ličarjev v Ljubljani. Marljivo je sodeloval v odboru Obrtniškega društva in Kuratoriju obrtniškega vajenskega doma. Ko so se ustanovili okrožni odbori, je bil imenovan za predsednika okrožnega odbora obrtniških združenj v Ljubljani in to odgovorno funkcijo je vodil do svoje smrti.

Pri vsem nesebičnem delu za obrtništvo pa ga je močno oviralo rahlo zdravje. Hodil je vsako leto iskat zdravja v Rogaško Slatino, vendar trdnega zdravja ni nikdar dosegel. Pred dvema mesecema je začel vidno hirati. Zbolel je na ledvicah in tudi vid mu je začel pešati. Po zdravljenju v ljubljanski bolnišnici se je sicer že pokazalo izboljšanje; a pred dnevi se je bolezen poslabšala in davi ob 3. mu je na domu smrt pretrgala nit življenja. — Pokojnik zapušča soprogo in sina. Kako pa za njim žaluje širok krog sodelavcev in prijateljev, naj pričujejo naslednje vrste, ki smo jih prejeli od jadranskih stražarjev:

★

Že tretjič je v kratkem času obiskala smrt ljubljanske vrste Jadranske straže. S Filipom Pristouom izgubi krajevni odbor člana soustanovnika, odbornika, zvestega prijatelja in tovariša. Ni bilo seje, ni bilo sestanka in ni bilo prireditve brez njega in njegove soproge Franee. Pristou ni bil mnogobeseden, molče je prevzemal nalogo in jo vselej izvršil v popolno zadovoljstvo, ne zahtevajoč pri tem nikakega zadoščenja, nobene nagrade. Mnogokrat je rekel: »Če Jadranska straža ostane samo z enim odbornikom, bom to jaz!«

Pred nekaj meseci smo zaznali, da je bolan. Nato smo ga spet videli pri delu. Z radostjo smo ga spet volili za odbornika kot dolgoletnega gospodarja JS. To ga je veselilo, ker mu je bilo v dokaz, da ga Jadranska straža in njegovi tovariši niso pozabili. Veselje pa ni trajalo dolgo; usoda je bila močnejša. Naš Pristou je spet legel — in ko se drami priroda v pomlad, je ugasnilo njegovo življenje. Kako željno je čakal časa, da bi še enkrat videl sinje Jadransko morje! Zaman.

Filip Pristou je v resnici bil človek, ki je poleg dnevnega dela našel vedno časa, da se je zvesto posvečal nacionalnim društvom. A še prav posebna njegova ljubezen je bila posvečena naši veliki pomorski organizaciji. Vedno je poudarjal pravilno zavest, da je bodočnost naše države na Jadranu. Vse dekoracije in dekorativni materijal Jadranske straže v Ljubljani so delo Filipa Pristoua. Sejni zapisniki od leta ustanovitve pa do danes beležijo Pristoua vedno na prvem mestu. Dela se ni bal pa tudi njegove iniciative so imele vedno uspeh. Težko je pomisliti, da ga ni več med nami, a še težje nam bo tedaj, ko bomo zares čuli, da smo ga izgubili. Dva dni pred smrtjo je sprejel pozdrav Jadranske straže. Iz oči mu je kanila solza in to je bil zadnji njegov pozdrav Jadranski straži. Mož, kakor je bil Filip Pristou, zasluži, da vsa zavedna narodna javnost počasti njegovo zadnjo pot, ki jo bo nastopil v soboto ob pol 15. Časten in hvaležen spomin mu bodi ohranjen med nami.

Tragedija ugledne rodbine

Ježica, 14. marca

V Stožicah so položili danes k večnemu počitku veleposestnika g. Jakoba *Jernejca*, ki je postal v ponedeljek žrtev smrtne nesreče. Ugledno Jernejčevo rodbino je zadel s to nesrečo najhujši udarec. Veliko posestvo je izgubilo najboljšega gospodarja, rodbina pa skrbnega očeta. Tragična smrt je rodbino še bolj potrla zaradi tega, ker objokujejo mati, sin, hčere in sorodniki tudi sina, odnosno brata Franceta, ki ga je lani 11. oktobra zabodel njegov starejši brat Lojze. O poteku te tragedije in o njenem epilogu pred sodiščem je »Jutro« obširno poročalo ter tudi navedlo, da je bil Lojze strah vse rodbine zaradi svoje razburljivosti in nasilnosti, ki so jo zlohotno neki stari sovražniki gospodarja in ostalih rodbinskih članov še podpihovali. Fant je mnogokrat javno grozil očetu in vsej rodbini, naposled pa je padel od njegove roke zadet brat France. Ker so psihijatri ugotovili, da je duševno nerazvit in da tako po zakonu ni odgovoren za svoje dejanje, je sodišče zaključilo njegovo izročitev v zavod za čuvanje v Lepoglavi.

Ko je kruta usoda strla življenje gospodarja in očeta in ko še ni bil niti pokopan, so se že razširile vesti, da bo nerazsodni ubijalec izpuščen in da bo celo nastopil svojo dedščino. Take vesti lahko pač trosijo samo ljudje, katerim so bile poprej všeč hude težave in skrbi, ki jih je imel skrbni oče s sinom. Lojze je s svojim groznim dejanjem samega sebe ločil od rodbine in če kdo baš sedaj ob novi žalosti govori o tem, da bi se mogel vrniti domov, dela to gotovo le v slabem namenu. Preostali člani tako kruto udarjene rodbine so pač v največjem strahu pred ubijalcem ne glede na to, ali je on za svoje strašno dejanje po zakonu odgovoren ali ne. Zlohotne vesti o osvoboditvi nerazsodnega Lojzeta je treba na vsak način zavrniti, popravljamo pa še netočnost, ki se je vrinila v zadnje poročilo. Smrtno ponesrečenemu gospodarju je nudil prvo pomoč zdravnik g. dr. Jamšek. Jernejčevo posestvo pa predstavlja milijonske vrednosti in ne 100.000 Din, kakor je bilo navedeno. Ko je sodišče Lojzeta spoznalo za nevarnega, bo gotovo tudi v polni meri poskrbelo, da bo pred njim ostala v prvi vrsti varna nesrečna rodbina.

Lovska uredba uveljavljena

»Službene novine« od 13. t. m. št. 59. XIV. prinašajo uredbo za izvrševanje zakona o lovu v dravski banovini. Nekatere bistvene določbe nove važne odredbe naj kratko navedemo:

V dravski banovini se ne proglaša noben kraj za ogroženega po zverjadi in divjih svinjah, zato iz razlogov ogroženosti ni dovoljeno neupravičencem pobijati zverjad in divje svinje s strelnim orožjem. Dražbe lovišč se morajo vršiti najkasneje 4 mesece pred potekom obstoječe zakupne pogodbe. Oglas dražbe se mora pravočasno priobčiti banovinski zvezi lovskih društev in obaviti najmanj 15 dni pred dražbo v »Službenem listu dravske banovine« in v »Službenih novinah«. Dražba se vrši v prostorih občnega upravnega oblastva I. stopnje ob navzočnosti predstavnikov občine, odnosno lastnika lova. Število zakupnikov in podzakupnikov lova je omejeno. Družbe so dopustne le v razmerju, da pridejo do prvih 500 ha največ trije člani na vsakih nadaljnjih polnih 500 ha lovne površine pa še po en družabnik. Vendar taka družba v nobenem primeru ne sme prekoračiti števila 12.

Četrto poglavje (vseh je 13) imenoma navaja vse ptice, ki so pri nas zaščitene in se ne smejo loviti ali ujeti, ubijati, kupovati in prodajati. Seveda se jim tudi ne smejo razdirati gnezda ali uničevati mladiči in jajca. Zaščitene so vse ptice pevke in take, ki so koristne za kmetijsko in gozdno gospodarstvo. Izjemo pri teh določbah more dovoliti edino ban.

Peto poglavje govori o zastrupljenju nezaščitene divjačine in zverjadi. O tem odloča občno upravno oblastvo I. stopnje, ki oceni potrebo zastrupljenja po zaslišanju najbližje lovske organizacije. Lovski upravičenec mora v izkazu ubite ali ujete divjačine posebej navesti število in vrsto zastrupljene divjačine. — Sledijo posebni predpisi o hrambi divjačine v hladilnicah o označevanju s plombo in o oddajanju divjačine v promet. Upravnim oblastvom je mogoče vsak čas kontrolirati hladilnice.

Od zverjadi se v dravski banovini zatirajo volkovi in divje mačke, od nezaščitene škodljive divjačine pa divje svinje, nadalje tudi lisice, jazbeci in dehorji tam, kjer se prekomerno razmnožijo. Gonje se oblastveno odrejajo praviloma samo na divje svinje in volkove. Določbe o tem vsebuje 7. poglavje. Nagrade za pokončavanje divjih svinj in volkov se izplačujejo iz sredstev banovinskega lovskega sklada ter jih priznava ban: za divjo svinjo nad 80 kg 150 Din, pod 80 kg 100 Din, za mladiča pri sescu 50 Din, za volkuljo 500 Din, za volka 400 Din, za mladiča iz legla 150 Din.

Deveto poglavje vsebuje odredbe o cenitvi škode po divjačini in postopku pred odškodninskim razsodiščem. To poglavje je zlasti važno za naše kmetovalce. Podrobno so opisane poškodbe na rastočem drevju, ki je visoko nad 2 m, a še ni dozorelo, za poškodbe na dozorelem drevju, na mladih drevescih, na polju, na sadnem drevju in trtah.

Banovinski lovski sklad, o katerem govori deseto poglavje, služi pospeševanju lovstva v dravski banovini in ga upravlja ban. V lovski sklad se iztekajo: 10 Din od vsake lovske karte, ki ni oproščena državne takse; 150 Din od vsake mesečne lovske karte, izdane inozemcem, ki ne bivajo stalno v naši državi; taksa 3 odst. od prvoletne zakupnine, plačane ob priliki vsake dražbe; polovica denarnih kazni po zakonu o lovu; izkupiček za prodano orožje, divjačino in lovski pribor, zaseženo po lovskem zakonu; sredstva dosedanjega lovskega sklada in morebitni drugi dohodki. Banovinski lovski sklad se bo uporabljal: za popiemenitev divjačine, za prehrano ob hudi zimi, za zatiranje nalezljivih bolezni, za pokončavanje škodljive divjačine, izjemoma za nagrade itd.

Cenik o odškodnini za živo divjačino vsebuje 1. poglavje. Določene so m. dr. naslednje cene: jelen osmerak 3000 Din, šesterak 2500 Din, košute 1500, tele jelenjadi 600, odrasel kozorog 14.000 Din, mladič do enega leta 10.000 Din, gams 1000 Din, srnjak 500 Din, divji petelin 400, ruševci 300, zajci in fazani po 100 Din.

Nova odredba je dobila obvezno moč z objavo v »Službenih novinah«, istočasno je dobil v dravski banovini obvezno moč zakon o lovu z dne 5. decembra 1931 (Službeni list št. 47-VII z leta 1932.).

Smrt vzorne učiteljice

Ljubljana, 14. marca

Včeraj je umrla po večletni hudi bolezni učiteljica v pokoju gdč. Ana Suzana Petrovčičeva. Smrt jo je rešila dolgotrajnega trpljenja, ki ga je potrpežljivo prenašala.

Pokojnica se je rodila l. 1868. na Vrhniki, kjer je bil njen oče učitelj še prav stare šole. V rani mladosti je izgubila starše. Pa se je skrbna teta posvetila vzgoji nje, njenega brata, že pred leti umrlega računskega svetnika Antona Petrovčiča in najstarejše sestre, že tudi pokojne Minke.

Ana je po dovršenih učiteljskih študijah prišla za učiteljico v Podsredo, kjer je ostala pet let do 1894., ko je bila premeščena v Smlednik pri Medvodah. Tam je ostala do svoje upokojitve l. 1925., torej 31 let. Bila je mladini vestna in vzorna učiteljica, materam in dekletom pa najboljša svetovalka. Zato je pa tudi na obeh službenih mestih, posebno v Smledniku, uživala veliko spoštovanje. Svojim mladostnim napredno-nacionalnim nazorom je ostala zvesta do konca svojega življenja. Bila je tudi članica in podpornica več narodnih društev. V hvaležnem spominu jo ohranijo vsi njeni stanovski tovariši in tovarišice, učenci in učenke in vsi, ki so jo poznali.

Številke o umrljivosti

Ljubljana, 14. marca

Podatke, ki smo jih včeraj objavili o gibanju rojstev v preteklem letu, naj izpopolnimo še z nekaj številkami o umrljivosti v Ljubljani. Izmed stalno v Ljubljani bivajočih je lani umrlo 632 oseb (289 moških in 243 žensk). Umrljivost med Ljubljančani je znašala torej 10.5 na tisoč prebivalcev in prvič po svetovni vojni se je zgodilo, da je število smrti večje od števila rojstev. Razen domačinov je lani umrl v Ljubljani tudi 501 nedomačin, tako da je bilo primerov smrti vsega skupaj 1133.

Že več let zapored se v tabeli po vzrokih smrti nahaja umrljivost za ostarelostjo na drugem mestu (83). Zaradi poslabšanih socialnih razmer v času krize je umrljivost dojenčkov preskočila lani na tretje mesto lestvice (82), medtem ko je bila še do nedavna stalno na petem do sedmem mestu. Prav tako rase od leta do leta število samomorov (lani 17). Razveseljiva pa je ugotovitev, da umirajo Ljubljančani po večini v visoki starosti, saj je 111 oseb umrlo v dobi od 70 do 80 let, 70 pa celo v starosti nad 80 let.

Do 20% več svetlobe

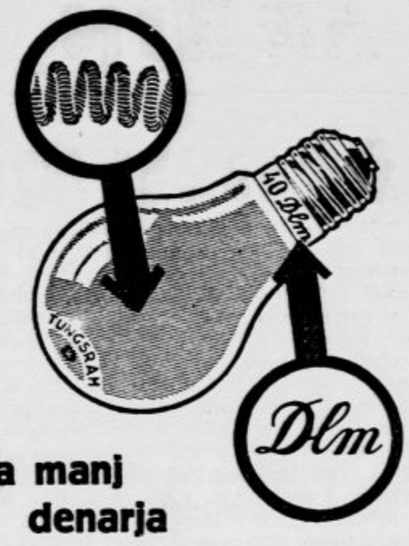

za manj denarja

TUNGSRAM D

nitka v dvojni vijačnici

svetlobna množina v dekalumenih

Nad 4000 prireditev v enem letu

Ljubljana, 14. marca

Če je število kulturnih prireditev v določenem času in kraju znamenje tega, kako se gibljeta beda in blagostanje naroda, potem lahko rečemo, da pomeni lansko leto viden padec gmotne krize. Od leta 1929., ko se začenja doba gospodarskih zadreg, je število prireditev stalno padalo, lani pa je spet poraslo za 519. Prosvetni oddelek banske uprave, pri katerem se zbirajo redni podatki o vseh prireditvah, za katere je treba prositi oblastvenega dovoljenja, beleži v lanskem letu na področju dravske banovine vsega 4011 prireditev, od česar odpade največji delež na amaterske dramatske predstave (2451), nato na sportne tekme (376), izredne kulturne filme (374), akademije in proslave (303), glasbene prireditve (294), predavanja (176), lutkovne predstave (23) in razstave (14). K vsem tem številkam je treba prišteti še okrog 600 gledaliških predstav v ljubljanskem in mariborskem Narodnem gledališču ter okrog 1400 predavanj, ki so se vršila v rednih ciklih ali pa v internem društvenem krogu, tako da jih statistika, ki se nanaša samo na izredne prireditve, ni zajela. Prav tako je, razume se, tudi število lutkovnih predstav, ki se po večini vrše v zaključenem krogu po posameznih društvih, znatno večje, kakor ga izkazuje uradni seznam.

Če se razgledamo po repertoarju naših amaterskih odrov, razberemo, da igrajo v novejšem času večino slovenskih del (dve tretjini) medtem ko je bil še do nedavna repertoar naših podeželskih igralcev preplavljen tujega, pogostokrat malovrednega blaga. Izmed slovenskih komadov je lani doživela največ predstav Vombergarjeva »Vrnitev« (68), slede Golarjevi »Dve nevesti« (39), Jurčičev »Deseti brat« v Delakovi dramatizaciji (29). Za njim gredo po vrsti staroznana slovenska opereta »Kovačev študent«, Štokovi »Trije ptički«, Meškov »Henrik — gobavi vitez«, Finžgarjeva »Razvalina«, Česnikov »Domen«, Finžgarjev »Divji lovec«, Vombergarjeva »Voda« in Govekarjevi »Rokovnjači«. Izmed Cankarjevih del je bil »Kralj na Betajnovi« 8krat na odru, »Lepa Vida« 7krat, »Hlapci« 6krat, »Hlapec Jernej« v Delakovi dramatizaciji 5krat in »Jakob Ruda« 4krat. Večje število vprizoritev so doživele še Meškova »Pri Hrastovih« in »Mati«, Finžgarjeva »Naša kri« in »Veriga«, Golarjeva »Vdova Rošlinka« in »Dekle z rožmarinom«, Jalnov »Dom«, Remčevi »Užitkarji« in Linhartova »Županova Micka«. Značilno za drzne pretenzije naših ljudskih odrov je, da so bila na njihovih sporednih tudi dela Shakespeareja, Schillerja, Tolstega, Dostojevskega in podobnih svetovnih avtorjev.

Med našimi glasbenimi prireditvami je tri četrtine vokalnih koncertov (177). Zelo številne so bile sokolske akademije in nogometne tekme. Med razstavami vodijo slikarske, ki jih je bilo samo v Ljubljani 6. Za živahen razmah naše prosvete v podeželju gre v prvi vrsti zahvala učiteljstvu.

Za melioracijo močvirnih tal ob Sotli

Dobova, 14. marca

Na podlagi izida razprave izza 14. junija 1934 v Dobovi je brežiško sresko načelstvo odobrilo ustanovitev vodne zadruge, da regulira Sotlo in obenem osuši vse ozemlje, ki ga je dosedaj Sotla redno po dva do trikrat v letu poplavljala. Ustanovni zbor bo 24. t. m. pri Pavliču v Velikem Obrežu. Stanje kakor zgodovina, to zadeve je naslednja:

Na desnem obrežju reke Sotle v poteku od vasi Jereslavca in Rakovca v občini Kapele do železniške proge v občini Dobova leži močvirno ozemlje »Jovsi«, ki zavzema površino 592 ha. Dosedanja strokovna proučevanja so pokazala, da povzroča zamočvirjenje in pogosto poplavljanje zemljišč v glavnem reka Sotla. Zlasti je prizadeta nizka ravnina, ki se razteza vzhodno od Jereslavca in Rakovca do izliva glavnega odvodnega jarka v Sotlo izpod vodnega mlina v Velikem Obrežu. Ob vsakem večjem deževju se razlije voda po vsej ravnini, ki zaradi malenkostnega padca Sotle zlasti ob visokem stanju Save le polagoma odteka, deloma pa nikdar ne odteče. Lastniki zemljišč v tem prostoru trpe veliko škodo, ker ne morejo zemlje obdelovati ali ker nenadne poplave pridelke uničujejo in odplavljajo.

Že od nekdaj so se lastniki trudili, da preprečijo poplavljanje in zastajanje vode z napravo odvajalnih jarkov. Tako obstojita glavni odvodni jarek (7 km) in Attemsov jarek, ki pa v sedanjem stanju ne zadošča. Da se ozemlje usposobi za obdelovanje in izkoriščanje, je edini izhod v tem, da se ustanovi vodna zadruga lastnikov vseh zemljišč, ležečih v tem ozemlju. Samo na ta način se lahko smotrno izvede melioracija in se zbero potrebna sredstva.

Vprašanje melioracije so začeli strokovno proučevati v l. 1900. V letu 1907. je vprašanje toliko dozorelo, da se je ustanovil konkurenčni kataster in tehniški projekt za osuševanje. Projekt je predvideval ustanovitev vodne zadruge lastnikov parcel v Jereslavcu in Velikem Obrežu, v skupni površini okoli 84 ha. Stroški melioracije so se preračunali na približno 40.000 kron. Nameravali so tudi s pomočjo zakona izvesti ustanovitev vodne zadruge in melioracijska dela, vendar do uresničenja ni prišlo zaradi vojne.

Poslovanje se je ponovno pričelo v letu 1925. ter so se do l. 1929 sestavili novi projekti, in to na osnovi prvotnih projektov, vendar s to bistveno razliko, da se v njih predvideva melioracija večje površine v izmeri okoli 552 ha. Razen naprave glavnih in stranskih osuševalnih jarkov predvideva novi projekt, da bi bila melioracija popolna šele z regulacijo Sotle in s tem v zvezi regulacija Save. Vodno zadrugo čaka torej še težko delo, ki bo zahtevalo celih mož, gotovo pa jim bodo potomci hvaležni za požrtvovalno delo, ne izvzemši one, katerih starši še zadevi nasprotujejo.

KULTURNI PREGLED

Milan Skrbinšek in naše gledališče

II.

V prvem razgovoru z Milanom Skrbinškom (»Jutro«, 6. marca), smo skušali prikazati njegovo umetniško rast. Rastel je sam, rastlo je tudi naše gledališče. Zadnjih pet in dvajset let, s katerimi sovpada njegovo umetniško delovanje, je pomembno razdobje v naši gledališki zgodovini. Šele v tem času se je izoblikoval teater, ki je zares naš in ki doseza višino srednjeevropskega umetniškega gledališča. Zaradi tega nudi Skrbinškov jubilej novo priliko, da se ozremo nazaj in se vprašamo, kaj prav za prav hočemo z našim gledališčem. Nekoliko odgovora na to dobimo posredno iz naslednjih Skrbinškovih izjav — kajpak, problem kaže svoje obrise skozi Skrbinškovo osebnost. A prav to je zanimivo.

★

Najprej nekaj o njem samem — o njegovih igralskih izkušnjah.

Imeli ste žalostne trenutke na svoji gledališki poti; kedaj? — se je glasilo prvo vprašanje. Hotelo je predvsem osvetliti njegovo osebno življenje v gledališču. Toda odgovor M. Skrbinška je vprašanje pomaknil na področje splošne usode našega gledališča.

— Naše gledališče je pred vojno žalostno životarilo. Večkrat smo ob koncu sezone stali pred vprašanjem, ali bo v jeseni sploh mogoče pričeti novo sezono. Takšni tesni dnevi so bili tudi po sezoni 1912-13. Ni bilo denarja niti za sustentačne gaže (podpora igralcem za počitniške mesece). A počitnice so bile dolge: trajale so pol leta. Služili smo si vsakdanji kruh z gostovanji po vseh slovenskih pokrajinah. Po omenjeni sezoni je bil položaj tako obupen in zanimanje javnosti za nadaljnji obstoj slovenskega gledališča tako malenkostno, da ni bilo več upanja za otvoritev nadaljnje sezone. Igralci smo sklicali anketo, ki je izzvenela z nasvetom nekega gospoda igralcem: »Poiščite si drugih poklicev!« To je bil najbolestnejši udarec na moji gledališki poti. Ni me bolelo samo tisto neumevanje človeške plati po umetnosti stremečih in že umetniško aktivnih kulturnih delavcev; predvsem me je pekla zavest, da bi se pri nas smela posušiti tako važna veja obče kulture, kakor je gledališka umetnost, samo zato, ker ima naša javnost preozko vest. — V tistem položaju smo se igralci strnili v »Klub slovenskih igralcev« in predlagali občinskemu svetu, da naj nam prepusti organizacijo in vodstvo gledališča. Tako smo vprašanje pomaknili z mrtve točke in zagotovili obstoj naše drame vsaj v toliko, da je nje vodstvo prevzel tedanji zagrebški upravnik Vl. Trešcec, ki nam je odstopil svojega člana Borštnika kot vodjo za zadnjo sezono pred vojno...

Imeli ste tudi vesele trenutke; kedaj? — smo vprašali, da dobimo nekoliko kontrasta.

— Za mene so bili najveselejši trenutki tedaj, ko se je ob krstnih predstavah izvirnih slovenskih odrskih del prvič dvigal zastor; vseeno, ali sem sodeloval kot režiser in igralec, ali pa bil osebno ali v duhu prisoten kot igralec.

★

Katere so Vaše najljubše vloge in mejniki Vašega umetniškega izpopolnjevanja? — je bilo nadaljnje vprašanje.

— Pri vlogah, ki ustrezajo moji igralski individualnosti in vrednosti, mi je vedno najljubša tista, ki jo igram trenotno. Mejniki igralčevega izpopolnjevanja so kreacije, s katerimi prvič posega v nove sfere svoje igralske individualnosti. Od Martina Spaka, s katerim sem debutiral in ga igral tudi v angažmanu, je bilo za me dokaj takih mejnikov. Navedel bi samo te-le: Brutus, Franc Moor, Burleigt, oče Osvald, Harpogon, Zlodej, Norec (»Kar hočete«), Gobseck, Holofern, Zdravnik na razpotju, Yorishoka (»Bitka«), Starec (»Sonata strahov«), Lindquist, Fouché.

★

Kaj zahtevate od sebe kot igralca in kaj od svojih soigralcev?

Na to vprašanje je M. Skrbinšek odgovoril:

— Iskrenost ustvarjanja in nenehno izpopolnjevanje! — Kakor vsak umetnik, mora razpolagati tudi odrski tvorec, bodisi igralec ali režiser, s čim boljšo, s pridnostjo pridobljeno tehniko; biti mora samonikel ter prežet z ono resnobo, ki ji je sodnik njegova umetniška vest! Zato ne sme stremeti po onem uspehu pri publiki, ki bi si ga hotel priboriti za vsako ceno, temveč mora graditi svojo vlogo oziroma dramo tako, da uresničuje svoje sproščene umetniške ideje in nehotene domisleke, t. j. da ustvarja, ko nam prikazuje na odru avtorjevo dramo ali posamezno osebo. Mlahava resnost in pomanjkljivo tehnično znanje zmanjšujeta vrednost tega, kar prikazuje. — Umetnost zahteva voljo človeka; čeprav je irealna, kakor sen in rojena iz fantazije, vsebuje stroge zakone. Obseva jo nebeški žar, in samo oni sme v to luč, ki ustvarja s čistim srcem, ki se ne vdaja željam modnih novotarij, temveč prisluškuje vase, tako da se mu pozvanjanje njegovega srca prelije v kreacije, v katerih se združuje nehoteni domislek, tehnika in visoka kultura zopet in zopet v novih razodetjih človeške duše! Kar se tiče inscenacije, ni važno to, da je nova. Boljša je stara kuliserija, če je prava, kakor pa nova, če je vsiljiva in ubijajoča ter občinstvo vnanje raztresa, namesto, da bi ga silila v duhovno in čuvstveno koncentracijo. Prav sakralna skrb pa mora navdajati odrskega

SREDSTEV ZA IZČIŠČENJE JE MNOGO
Zanesljivo, milo, normalno iztrebljenje omogočajo
ARTIN-DRAŽEJE
dr. Wandera,
Dobivajo se v vseh lekarnah v škatlicah po 12 dražej 8 Din in v vrečicah po 2 dražeji 1.50 Din
Oglas registriran pod S. br. 22115-33.

Domače vesti

• **Nacionalna ura radia.** Danes bo predavala ga. Pešičeva o nacionalnem in dobrodelnem delu Kola srbskih sester. Predavanje bo oddajala beograjska postaja.

• **Predavanja ZKD.** Društvo nameščencev Nabavljalne zadruge drž. železnic v Ljubljani priredi drevi ob pol 19. predavanje o temi: London, središče britanskega imperija v prostorih Nabavljalne zadruge na Masarykovi cesti. Predavanje spremljajo slike, predaval bo predavatelj ZKD g. dr. Brežnik Pavel. — Sokol Moste priredi drevi ob 20. v sokolski kino dvorani predavanje o temi: Ob 20 letnici srbske Golgote. Predava g. prof. Jeras Vstop svoboden. — Sokolsko društvo v Cerknici priredi 17. t. m. ob 16. predavanje o Italiji in Abesiniji. Predava predavatelj ZKD g. dr. Stanko Jug.

POT K PREHLADU
vodi največkrat skozi usta. Zato si pogosto desinficirajte usta in grlo z **Mr. Bahovčevimi**
„SMREKA" bonboni
iz smrekovega ekstrakta in mentola, ki ublažijo kašelj in hripavost.
Zavitki Din 3.— in 5.— v lekarnah in drog.
Apoteka
Mr. L. Bahovec
Ljubljana
Kongresni trg štev. 12.

• **Njegoševe jubilejne znamke.** Odbor za postavitev Njegoševega spomenika v Beogradu je izdal po odobritvi prometnega ministrstva milijon jubilejnih znamk z Njegoševo sliko po ceni 1 Din. Znamke je izdelala državna markarnica po umetniškem načrtu. Jubilejne Njegoševe znamke predstavljajo eno od najlepših emisij znamk, ki so bile izdelane v naši državi. Prosvetno ministrstvo je odredilo, naj vse osnovne, srednje in strokovne šole posvetijo vso pozornost razpečavanju teh znamk.

• **Tečaj za sadjarje in živinorejce na Grmu.** Banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu priredi v soboto 16. t. m. enodnevni tečaj o pomlajevanju, precepljevanju in škropljenju sadnega drevja. Tečaj se začne ob 8. zjutraj. Ista šola priredi v ponedeljek 18. t. m. od 8. do 12. in od 14. do 16. ure živinorejski tečaj.

• **Kurban-bajram.** Danes je prvi dan največjega štirinevnega muslimanskega praznika Kurban-bajrama. Ta praznik je spomin na božjo prepoved človeških daritev. Bog je Avramu (Abrahamu) pokazal kurbana (ovna) ter mu velel, naj ga daruje. Med Kurban-bajramom potujejo premožni muslimani v sveta mesta Meko in Medino na grob preroka Mohameda, vsaka družina pa v različnih dneh zakolje ovna ter pogosti siromaka. Kurban-bajram je praznik prijateljstva in dobrodelnosti.

• **Uprava strelskega okrožja ljubljanskega** razglaša, da bo v nedeljo 17. t. m. ob 9. dopoldne redna letna skupščina ljubljanske strelske družine; v nedeljo 31. t. m. dopoldne pa redna skupščina ljubljanskega strelskega okrožja. Obe skupščini se vršita v salonu restavracije glavni kolodvor.

• **Smrt zaslužnega znanstvenika.** V Beogradu je umrl načelnik državne statistike dr. Mladen Berić, ki je bil star komaj 50 let. Dr. Berić je dovršil vse študije v Beogradu ter je bil potem več let profesor na neki beograjski gimnaziji in asistent na univerzi. Kot matematik se je odlično udejstvoval v znanstveni literaturi, največje zasluge pa si je pridobil pri organizaciji državne statistike, ki jo je postavil na strogo matematično osnovo.

• **Za Ivana Vrhovnika sklad** so darovali namesto cvetja na grob blagopokojnega g. župnika: Marija Petrovčič, Fani Galli in Iva Drahsler, Ljubljana 150 Din; Iva Jamšek, Ig in Marija Bajt, Ljubljana 150 Din; Tilka Leherjeva, Split 100 Din; CM podružnica Split 200 Din.

Pri lenivosti črevesa, bolezni jeter in želodca, odebelelosti in protinu, katarju želodca in črevesja, obolenjih danke odpravi naravna **»Franz Josefova« grenčica** zastajanje v trebušnih organih.

V Planici je solnce..
KAMILA KREMA
je za višinsko solnce nedosegljiva. Vzemite jo s seboj. Dobi se povsod. Glav. zaloga za Ljubljano: »VENUS« pred glavno pošto. 2528

žava oškodovana za okrog 223.000 Din. Leta 1932. je bil Prodanović obsojen na 3 leta robije, kasacija pa je to razsodbo razveljavila in pri novi razpravi je bil Prodanović oproščen. Državni tožilec se je proti oprostilni razsodbi pritožil.

Svetislav Petrovič
v veseli dunajski operети
Hišica v Grinzingu

• **Najlepše darilo za Jožete in Jožice** je dobra knjiga. Sloviti Vossov roman »Dva človeka« v lepem prevodu in okusni obliki je nedvomno zelo primeren dar. Knjiga, vezana v celo platno stane 50 Din, enako vezana, a na cenejšem papirju tiskana 34 Din, broširana pa 24 Din. Naročila sprejema iz prijaznosti uredništvo »Domovine«, Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. Pišite dopisnico, da se Vam pošlje položnica. Ko sprejme založba denar, takoj odpošlje knjigo

• **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH.**

Iz Ljubljane

u— **Pomočnik bana dr. Pirkmajer** danes, v petek, ne bo sprejemal strank, ker bo uradno odsoten.

Film Z. K. D.
Danes ob ¼3. uri veseloigra
Veseli svatje
v glavni vlogi **Hansi Niese** in **Oskar Sima**
Vstopnina: Din 3.50, 4.50, 5.50, 6.50

u— **Bolgarski pevski zbor Rodina iz Sofije** priredi drevi ob 20. v Unionu koncert. Zbor je bil ustanovljen v Sofiji 1920. in od 1926. dalje je prvak vseh bolgarskih zborov. Po vojni je koncertiral v Nemčiji, po Češkoslovaški, v Budimpešti, Romuniji in Solnogradu. Zbor šteje 45 izvrstno izšolanih krepkih moških glasov pod vodstvom Asena Najdenova, dirigenta sofijske narodne opere. V prvem delu zapoje zbor poleg dveh duhovnih pesmi celo vrsto narodnih bolgarskih v koncertni priredbi najodličnejšega bolgarskega komponista Dobri Hristova, le ena »Što mi je miło, što mi je drago« je delo drugega najplodovitejšega bolgarskega skladatelja Petka Stajnova. V II. delu sta zopet dve duhovni pesmi, nato pa narodne v obdelavi skladateljev Stajnova, Manolova, Pipkova in Ljudmile Prokopove. III. del prinaša rusko narodno »Barinja«, ki jo je priredil Dobroven in pa znani Gotovčev zbor »Jadovanka za teletom« v priredbi za moški zbor. Zbor je prvovrsten in zasluži vse naše zanimanje. Sedeži na razpolago po cenah od 10—40 Din, stojišča po 7, dijaška po 5 Din, se dobe tekom dneva v knjigarni Glasbene Matice, od pol 8. dalje pa pred koncertno dvorano.

u— **Dr. Branko Gavella v Ljubljani.** Včeraj se je za nekaj dni ustavil v Ljubljani ugledni jugoslovenski režiser dr. Branko Gavella, ki je zadnji čas angažiran za vrsto stalnih režiserskih gostovanj pri Narodnem gledališču v Brnu. Dr. Gavella potuje v Zagreb, kamor ga je vodstvo Narodnega gledališča povabilo, da režira v drami Calderonovega »Stanovitnega princa«. V Zagrebu ostane dr. Gavella mesec dni.

u— **Tajna seja mestnega sveta.** V sredo 14. t. m. se je takoj po zaključeni javni seji mestnega sveta vršila še tajna seja, na kateri so bile v razpravi razne personalne zadeve. Med drugim je mestni svet odobril upokojitev dohodarstvenega paznika Galeta Rudolfa in mestnega služitelja Josipa Jontesa. Odobrena so bila nekatera avtomatična napredovanja. Prav tako je bila odobrena prošnja mestnih uslužbenk za 100%, odnosno 75% stanarino. Mestni svet je nadalje na predlog personalnega odseka odobril avtentično tolmačenje točke 6., člena 5. prehodnih določb k službeni pragmatiki. Naposled so bile rešene nekatere prošnje mestnih uslužbencev za bolniški dopust. Med drugimi je bila odobrena prošnja Vladislava Fabjančiča za trimesečni bolezenski dopust.

u— **Sokolska župa Ljubljana.** Vse sokolske pripadnike ljubljanskih in predmestnih edinic poziva župna uprava, naj se v čim večjem številu udeleže drevi koncerta bolgarskega pevskega zbora »Rodina«. Pokažimo bratom Bolgarom svojo sokolsko in slovansko zavednost, manifestirajmo s številno udeležbo za jugoslovensko-bolgarsko bratstvo!

u— **Ljubljanski Sokol naznanja svojemu** članstvu tužno vest, da je preminil njegov dolgoletni, zvesti član, brat Filip Pristou. Društveno odposlanstvo ga bo spremilo na poslednji poti, ostalo članstvo pa vabimo, da se pridruži temu odposlanstvu v čim večjem številu. Obleka civilna in znak. Zbirališče v soboto 16. t. m. ob pol 3. pop. pred hišo žalosti, Hrenova ulica 12. Blagopokojniku časten spomin!

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4., 7. in 9.15 uri zvečer
Helene Hayes in Clark Gable
v pretresljivi ljubavni drami
BELA SESTRA

Zvočni kino Dvor
Tel. 27-30
Samo še danes ob 4., 7. in 9. uri premiera filma
Žena v džungli
Vstopnina Din 4.50 in 6.50

u— **Obrtništvo vabimo,** da se v obilnem številu udeleži pogreba g. Pristoua Filipa st., ki bo v soboto 16. t. m. ob pol 15. iz Hrenove ulice 12. Obrtniško društvo v Ljubljani.

u— **Ribiči!** Preminil je dolgoletni član in odbornik Ribarskega društva g. Filip Pristou. K poslednjemu počitku ga spremimo v soboto 16. t. m. ob pol 3. popoldne izpred hiše žalosti, Hrenova ulica 12. Ribarsko društvo vabi k obilni udeležbi.

u— **Ga. Gjungjenčeva in g. Gostič** nastopita v torek 19. t. m. prvič v »Deželi smehljaja«. Opozarjamo na ta edini nastop naših priljubljenih pevcev v tej operети. Rezervirajte vstopnice.

u— **Odbor Ljubljanske filharmonije** je poslal dirigentu Rhene Batonu, ki bo 29. t. m. dirigiral prvi koncert naše filharmonije, skladbe slovenskih skladateljev, od katerih je sprejel v svoj program Bravničarjevo »Slovensko plesno burleško«.

u— **Opozarjamo,** da bo prihodnja javna produkcija gojencev drž. konservatorija v ponedeljek 18. t. m. v Filharmonični dvorani. Spored stane 3 Din.

u— **Uprava Hubadove župe JPS** vabi ljubljanska pevska društva, da se v čim večjem številu udeleže koncerta bolgarskega pevskega društva »Rodine« iz Sofije drevi ob 20. v veliki dvorani Uniona. Obenem naj se pevci in pevke udeleže tudi poslovitve »Rodine« iz Ljubljane v soboto zjutraj ob 7. na glavni postaji.

u— **Šentjakobsko-trnovski podružnici Družbe sv. Cirila in Metoda** pozivata člane, da se udeleže pogreba odbornika g. Filipa Pristoua.

Kakor v pravljici
se preobrazi vsaka pastorka lepote v lepotico, a vsaka lepa dama postane še lepša z uporabo najbolj dovršenega izdelka znanstvene kozmetike pudra »Liane Paracelsus«. Ta puder ima zaradi svoje finoče in sestavine odlično učinkovitost na obraz in mu daje izredno gladkost in nežnost. Zahtevajte izrecno puder »Liane«, ki se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

u— **Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov** vabi svoje člane, da se pogreba predsednika Filipa Pristova polnoštevilno udeleže. Pogreb bo v soboto 16. t. m. ob pol 15. iz hiše žalosti, Hrenova ulica.

u— **Sprememba telefonskih številk drž. bolnišnice.** Dosedanji telef. štev. 20-30 in 22-30 se od 16. t. m. naprej spremene v 35-81 in 35-82. Na novo pa dobi bolnišnica še štev. 35-83 in 35-84.

u— **Za Vrhovnikov sklad CMD** je darovala 100 Din v upravi »Jutra« gdč. Marija Grošljeva, učiteljica.

u— **Ali veste,** da se boste izvrstno zabavali, če posetite v nedeljo in na praznik sv. Jožefa Šentjakobsko gledališče? Igrala se bo izvrstna veseloigra »Vzroki in učinki« ali »Kozarec vode«. Novi kostumi in krasne dekoracije poživljajo zabavno dejanje. Vstopnice se dobe od 10. do 12. in od 15. do 17. od nedelje dalje pri blagajni v I. nadstropju Mestnega doma.

u— **Za Planico,** k nedeljskim tekmam se je treba dobro založiti s proviantom, zakaj, lačnega bolj zebe kot sitega. Priporočamo izvrstne narezke, salame, prvovrstne suhe klobase, vse vrste sira, sardine in konserve ter razne delikatese. V steklenicah vzemite seboj izvrstno žganje ali pa konjak. Delikatesa V. A. Janeš na Aleksandrovi cesti Vam nudi vsega v izobilju in prav poceni.

u— **Skalo sta minirala.** Na kirurški oddelek obče bolnišnice so včeraj pripeljali iz Mišjega dola pri Velikem gabru mlada dva brata Mlklavčiča, Janeza in Antona, ki sta z dinamitom lomila skalo v bregu, pa se jima je naboj prezgodaj užgal in sta obadva odnesla nevarne poškodbe po obrazu in na rokah. — V Klovišah pri Polšniku se je 9 mesecev stari Matildi Tobronkovi, bajtarjevi hčerki, zvrnil lonec vrele vode po obrazu in rokah, da so jo vso oparjeno prinesli v Ljubljano. — Iz Gabrja pri Grosupljem pa so pripeljali v bolnišnico 31letnega posestnika Franca Zabukovca, ki je v gozdu drvaril, pa se je bukev podrla nanj in mu poškodovala desno ramo in desno nogo.

u— **Sušak, pristanišče poslednjih upanj obupanih študentov.** Kakor se to večkrat zgodi med dijaki, ki so spoznali za najboljše, da vržejo puško v koruzo in dezertirajo iz težke borbe za učenost, sta pred dnevi pobegnila v široki svet dva dijaka iz Kranja Lojze Luin in pa Viljem Ziherbart, ki je iz Primskovega doma. Prvi je 14 let star brez pokrivala, oblečen v sportno obleko, drugemu pa bo že 17 let in nosi Hubertus plašč. Krenila sta, kakor vse kaže proti Sušaku, kjer po vsej priliki upata, da jima bo usoda naklonila kakšno dobro ladjo, ki ju ponese v lepše življenje kam onstran Oceana.

»Riviera«
zobna pasta
daje ustam prijeten in osvežujoč vonj, temeljito desinficira, odstrani hitro zobni kamen in ohrani zdrave in bele zobe. To pasto uporabljajo v vseh kulturnih državah

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24
Danes ob 4., 7.15 in 9.15 uri
velika premiera monumentalnega velefilma
Največje delo Rudolfa Forsterja — Film neprekosljive umetniške vrednosti — Umetniška senzacija sezone
RUDOLF FORSTER, ANGELA ZALOKAR
v pretresljivi ljubavni drami
Skrivnost Karla Cavellija
Predprodaja vstopnic od 11.—½13. ure. REZRVIRAJTE VSTOPNICE!
RADI VELIKEGA ZANIMANJA ZA FILM PROSIMO, DA SE REZERVIRANE VSTOPNICE DVIGNEJO ½ URE PRED PREDSTAVO.

tvorca za besedo! Ne samo v jezikovnem smislu temveč takisto glede na njeno vsebino; ni važen samo njen slovnični pojem in ono, kar označuje, temveč predvsem njena globlja vsebina v čuvstvenem, duhovnem in estetičnem smislu. Beseda mora biti mrtva ali živa, in če je živa, je število njenih variant nedogledno. Jezik je živa stvar. Čim več življenjske sile, čim več duha je v kakšnem narodu, tem bogatejši je njegov jezik, čeprav ima mogoče manj »besed« kakor drugi!

★

Kakšne izkušnje ste si pridobili kot vodja tržaškega, celjskega in mariborskega gledališča?

Milan Skrbinšek je odgovoril:

— Predvsem to, da je za vsak umetniški poklic treba poleg daru zlasti ljubezni in resnosti... Da sta slavohlepje in šarlatanstvo najhujši strup, ki razjeda zdravo jedro in gnoji plevel, ki pač naglo raste, a se tudi naglo suši. Dalje: da mora vladati v slehernem ansamblu duh, ki združuje vse člane umetniško in človeško; da je vsestranska homogenost pogoj prave ansamblske umetnosti.

★

Kot režiser, ki je skušal prodreti kar najglobље v dramaturške, režiserske in igralske probleme današnjega gledališča, ste si nabrali mnogo izkušenj o naši dramaturgiji in režiji. Ali bi lahko v nekaj stavkih označili najbistvenejše?

Sem v prid resnemu in plodonosnemu delu na odru sovražnik onih režiserskih eksperimentov, ki imajo v prvi vrsti namen, vplivati senzacionalno in služijo šele v drugi vrsti delu samemu; ali pa celo uničujejo njegov pravi vpliv. — Spremljam sicer budno razvoj novih slogov ter izkustva pri iskanju sodobne izraznosti odrske umetnosti, toda prvo mi je (in mora biti nam vsem) namen, da damo na odru izraza duhovni vsebini drame. A tudi v tej smeri lahko zgrešimo pravo pot, če ostanemo samo teoretiki. Zavedati se moramo, da avtor svoje ideje ne pripoveduje, temveč nam daje kos življenja, proiciranega po estetičnih koordinatah v umetniški lik. Naloga režiserja je torej jasna, a prav v tej jasnosti težka: v literarni dramatski umetnosti je treba dati kongenialno odrsko obliko. Estetične smernice (slogovne, dinamične in ritmične ter scenske) zato, da bi odrska umetnina izraževala to, kar pisana drama, naj pritekajo iz dela na oder, ne pa da bi oder delo utesnjeval. Gre tu za iskren in jasen režiserjev pogled na idejnost, na duhovno in čuvstveno sfero drame, ki mu njegovo odrsko koncepcijo nehote usmerijo v obliko, katera je v pravem, t. j. v umetniškem pravcu za kvintesenco delo tendenčna!

Kako presojate občinstvo in njegov vpliv na gledališče? Ali naj bo gledališče diktator, ki narekuje smer in okus, ali pa naj se demokratično spusti z občinstvom v diskusijo:

— Oder in občinstvo sta dva tovariša, ki debatirata živahno in strastno o tem, kar ju veže. Čim prične eden teh tovarišev z diktaturo, preneha debata in to, kar ju veže, trpi. Repertoar, ki ga oder prikazuje in umetniška dognanost prikazanega na eni strani, a na drugi sprejemanje vsega tega po občinstvu, to je tiha diskusija, kateri morata oder in občinstvo neprestano prisluškovati ter prihajati do sklepov, ki narekujejo glede na repertoar ono smer in oni okus, kakor ustrezata visoki kulturni nalogi umetniškega teatra. Jasno je pa, da gledališče, ki bi skrbelo samo za zabavo v vsakdanjem smislu besede ali pa zavedno in brezskrbno kvarilo okus občinstva, izgubi svoj raison d'être.

★

Kaj sodite o naši dramatski produkciji? Ali smo od Cankarja dalje napredovali kvalitetno, kdaj in kje, in česa še nedostaja našim dramatskim pisateljem?

— Ko je snoval Cankar svoje dramatsko delo, je bil kvalitetno čisto osamljen. Kraigher in Kristan sta takrat sicer dala svoje (Školjka. Kato Vranković) in mnogo obetala, a sta se ustavila. — Po vojni smo se razgibali in dobivamo leto za letom več novih del raznih avtorjev. A razen pesniške Župančičeve »Veronike Deseniške« ter literarno kvalitetnega in tudi za oder primernega Novačanovega »Hermana Celjskega« in Pregljevega »Azazela« ni dela, ki bi obetalo že danes Mesijo, kakor ga vsi pričakujemo. Odrsko spretni Kreft in sveži ter neposredni Vombergar pač vsak po svoje obetata. Čakamo na Novačanovo trilogijo in se nadejamo novega Župančiča! — Slovenski pisatelj je pred vsem lirik in epik; iz tega izvirajo nedostatki, ki jih kažejo naša dramatska dela.

Kakšne načrte, želje in cilje imate za bodočnost? Glede osebnega delovanja in glede našega gledališča sploh?

Našemu gledališču želim, da bi si finančno toliko opomoglo, da bi mogli mi vsi, ki naj bi dali na odru svoje najboljše, večje ali manjše zmožnosti tako uveljaviti, kakor jih zdaj zaradi nezadostnih sredstev in pretesnega časa ne moremo. Kar zadene mene, pa je moja želja, da bi prišel do vseh tistih igralskih nalog, o katerih sanjam zaman že trideset let. Moje najbližje hrepenenje je Richard III.!

★

V soboto bo torej Milan Skrbinšek zaključil četrt stoletja svojega umetniškega hrepenenja, iskanja, delovanja — da, tudi hrepenenja in iskanja, zakaj brez tega ni umetniškega življenja. Koliko razočaranj in zopet koliko notranje radosti, izvirajoče iz uspešnih stvarjalnih dejanj, je šlo v teh pet in dvajsetih letih skozi njegovo dušo, — kdo bi sodil in kdo tehtal? Milan Skrbinšek ni sentimentalen mož. Ima še mnogo mladostne sile, mnogo zdrave volje in vedrega duha. Pred njim so še dolga aktivna leta.

Njegov jubilejni večer bo samo epizoda na umetniški poti navzgor. Prilika, da mu pokažemo, kako cenimo njegovo delo. In upravičeno bo lahko dejal s Shylockom:

Kar spraviš, ne zapraviš;
tako na skalo hišo si postaviš. —o.

O naših krajih. V februarskem zvezku »Ferialca« je izšel članek Zore Kostićeve o Poljčah, Golici in Begunjščici z navdušenimi slavospevi našim planinam.

Pevsko društvo Opus (Občina pisateljev zborovske umetnosti) v Brnu priredi med 13. in 29. aprilom turnejo po Jugoslaviji. Koncerti bodo v Petrovcu, Beogradu, Sarajevu, Mostaru, Dubrovniku, Splitu, Zagrebu in Ljubljani. Pevci obiščejo tudi Oplenac. Na poti domov nameravajo koncertirati tudi na Dunaju.

Švandovo gledališče v Pragi je uprizorilo dve igri Branislava Nušića »Pri advokatu« in »Veseli bankrot«. Igri je prevel v češčino urednik »Narodnih Listov« Jaroslav Urban, ki vneto popularizira Nušića med Čehi.

Iz Maribora

a— **Prvikrat v Mariboru!** Bolgarske kulturne ali druge reprezentance doslej nismo pozdravili v Mariboru. Jutri pridejo pevci »Rodinec«, in sicer s popoldanskim brzim vlakom ob 15.45. Bolgarske brate pozdravijo na kolodvoru predstavniki naših kulturnih društev in mariborskega mesta. Gostje bodo nastanjeni v hotelu Orel. Po večernem koncertu je prijateljski večer. V nedeljo dopoldne si bodo gostje ogledali mestne znamenitosti, v nedeljo popoldne pa se vrnejo s popoldanskim vlakom v Beograd. Dolžnost Maribora je, da sprejme brate Bolgare čim veličastneje. Primerno bi bilo, da bi se izobesile ob prvem prihodu bolgarske kulturne reprezentance v Maribor raz poslopja zastave.

a— **Matični koncert** v sredo zvečer je prav dobro potekel. Vse točke sporeda, o katerem smo že pisali, so se brezhibno izvajale. Razlika je bila v tem, da je namesto nenadoma težko obolele pianistke M. Rusyjeve, ki bi imela nastopiti pri Griegovem klavirskem koncertu, iz prijaznosti prišla Matici na pomoč odlična violinska umetnica F. Brandlova. Koncert se je prenašal po radiju. Obisk je bil še dober. Prireditev so počastili s svojo navzočnostjo tudi mariborski odličniki z mestnim predsednikom dr. F. Lipoldom in srskim načelnikom dr. Senekovičem na čelu.

a— **Gledališke novosti.** Opera pripravlja Offenbachovo nesmrtno opero »Hoffmanove pripovedke«, opereta pa slovensko operetno noviteto »Prebrisani amor«. Obe deli režira J. Kovič. Drama pripravlja rusko veseloigro »Kvadratura kroga« V. Katajeva. Režira B. Stupica. — Za proslavo 25letnice umetniškega delovanja M. Skrbinška se pripravlja uprizoritev Farrerejeve drame »Bitka«.

a— **Da se zajezi naval brezposelnih z dežele v mesto, apelira mestna občina na vse prebivalce, da ne dajejo nikomur darov v** denarju, ampak da se pri tem poslužujejo le blokov »Pomoč potrebnim«, ki jih je izdala mestna občina in ki se dobijo v socialnopolitičnem oddelku mestnega poglavarstva na Rotovškem trgu 9 in v vseh trafikah. Mestna občina, ki vodi o vseh brezposelnih natančno nadzorstvo in evidenco, podeljuje na te izkaznice v Mariboru stanujočim in potrebnim brezposelnim podpore na način in v obliki najnujnejše pomoči. Vse brezposelne iz tujih občin ali banovin in inozemce, ki ne morejo utemeljiti svojega bivanja v Mariboru, pa bo odpravila v njihove občine, ozir. banovine in države.

a— **Samaritanski tečaj,** ki ga je organizirala tukajšnja ekspozitura OUZD skupno s srskim Rdečim križem, se otvori v sredo 20. t. m. ob 19. v Gasilskem domu na Koroški cesti. Tečaj bo trajal šest tednov. Vodja tečaja bo dr. R. Lovrec, predavali pa bodo dr. Žnideršič, dr. Velker, dr. Kerže, dr. Varl in dr. Valjevec.

a— **Mestna vrtnarija se bo prenovila.** Ker je mestna vrtnarija v Koroščevi ulici v precej slabem stanju, se bo preuredila in hiša popravila. Znesek za kritje stroškov je že odobren.

a— **Utemeljitev in predlog.** K stališču mariborskega učiteljstva, ki se je zavzelo za obstoj učiteljišča v Mariboru, o čemer smo včeraj poročali, navajamo utemeljitev, ki jo je učiteljstvo sprejelo v zadevni resoluciji: »Mariborska učiteljska šola je po svoji pedagoški tradiciji znana vsemu slovenskemu učiteljstvu. Njena ukinitev bi izzvala enodušen odpor vsega mariborskega prebivalstva, ki bi zopet izgubilo važno kulturno postojanko, pa tudi odpor vsega ljudstva bivše mariborske oblasti, ki oskrbuje mariborski zavod z učiteljskim naraščajem. To tembolj, ker so preko trideset let obstojale v Mariboru tri učiteljske šole (dve ženski in ena moška). Upravičeno pa bi tudi zavrnila tako namero vsa nacionalna javnost, ki se zaveda pomena in namena še vedno ogroženega obmejnega Maribora. Do normaliziranja sedanjih razmer pa naj se vpelje na učiteljskih šolah numerus clausus z enakim proporcem sprejemanja obeh spolov.

a— **Kavarna v mestnem parku se** je tudi za letošnjo poletno sezono oddala v najem kavarnarju A. Klešiću.

a— **Brez strehe.** Do tal je pogorela drvarska koča v Planini, ki je last dr. Attemsa. Zgorelo je okoli 1000 kg sena. Škoda znaša preko 15.000 Din. V koči je stanoval drvar Anton Višič z družino, ki je sedaj brez strehe. Vzrok požara ni znan.

a— **Grob pri grobu.** V Mariboru so včeraj umrli: Prevžitkar Jožef Šeneger, star 75 let, stanujoč v Vinarjih 18. — Hilda Dežman, tovarniška delavka, stara 24 let. — Hišna posestnica Santa Katineli, stara 66 let, stanujoča v Koseskega ulici 8.

a— **Štetje obiskovalcev Jožefovega sejma** priredi dne 19. t. m. s sodelovanjem zastopnikov študentskih društev študenski Rdeči križ. V ta namen se bodo prodajali dinarski znaki Rdečega križa v korist najrevnejše dece.

a— **Velike tatvine.** V velenjskem rudniku je bilo ukradenega blaga v skupni vrednosti okoli 40.000 Din. Orožništvo vrši temeljite poizvedbe za krivcem.

a— **Plin in vrv.** Včeraj zjutraj je našla soproga odvetnika dr. Macerola, stanujoča v palači Pokojninskega zavoda na Kralja Petra trgu, v kopalnici na klinu obešeno 22letno služkinjo Marijo Ribizel. Ugotovilo se je, da je Ribizlova najprej odprla plin in se potem na klinu obesila. Pustila je poslovilno pismo, v katerem prosi, da bi jo pokopali v domači grudi v Vojniku pri Celju, kjer je doma. Poklicani mariborski reševalci so si zaman prizadevali, da bi jo z aparatom za dovajanje kisika obudili k življenju.

a— **Med najgnusnejšimi zločinci v zadnjem** času je brezdvomno roparski umor, ki ga je v noči na 20. november 1934 izvršil v Gradiški pri Zg. Kungoti 33letni Viktor Juhant iz Mlak pri Komendi nad krošnjarjem Stankom Hacinom, ki je bil ves dobesedno razmesarjen s sekiro in nožem. Danes se bo Juhant zagovarjal pred tukajšnjim velikim senatom. Za razpravo je veliko zanimanje. Obtožbo zastopa drž. pravdnik Sever.

Iz Celja

e— **Občni zbor Kola jugoslovenskih sester v Celju** je bil pred dnevi ob lepi udeležbi članic. Navzoči sta bili tudi soproga podbana ga. Pirkmajerjeva in ga Grasellijeva iz Ljubljane, ki sta prinesli pozdrave matičnega društva, razvili načrte in delokrog Jugoslov. matike ter podali nekaj smernic glede izpremembe pravil in reorganizacije Kola jugoslov. sester. Blagajniško poročilo gdč. Kernove izkazuje izredno velik denarni promet, ki ga je povzročila adaptacija počitniškega doma v Bakarcu. Iz finančnih razlogov je dajalo društvo lani podpore v živilih in denarju le v najnujnejših primerih. Predsednica ga. Sernečeva je ugotovila, da so znašali popusti pri počitniških kolonijah nad 11.000 Din. Iz poročila tajnice ge. A. Zupančičeve so bili razvidni lanski težki napori pa tudi žilavost društva, ki ob denarnih bremenih, ki so jih nekatere članice prevzele z osebnim jamstvom, ni izgubilo smisla za potrebo organizacije in nacionalnega dela. Občni zbor je spremenil pravila glede na društveno premoženje, ki naj ostane v domačem kraju. Ob zaključku je ga. Pirkmajerjeva izrekla celjskemu Kolu priznanje za izredno lepo in uspešno delovanje. Odbor je ostal v splošnem neizpremenjen in je samo še izpopolnjen. I. podpredsednica ga. Stermecka, II. podpredsednica ga. Rebernikova, I. tajnica ga. Zupančičeva, II. tajnica ga. dr. Perparjeva, I. blagajničarka gdč. Kernova, II. blagajničarka ga. S. Orožnova, predsednica nadzornega odbora pa ga. Zorkova.

e— **Ljudsko vseučilišče.** V ponedeljek, 18. t. m. ob 20. bo predaval v risalnici deške meščanske šole univ. docent g. dr. Božo Škerlj iz Ljubljane o temi »Rase in rasizem«. Dokazal bo, da rase niso nikake meglene konstrukcije, temveč biološke resničnosti, in bo končno razvil nekako rasno sliko Slovencev. Zanimivo predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike.

e— **Celjski mestni svet** bo imel redno sejo v petek 22. t. m. ob 18. in ne ta petek.

e— **Sekcija Združenja učiteljstva meščanskih šol za dravsko banovino** bo imela v nedeljo 24. t. m. ob 9. redni letni občni zbor v risalnici deške meščanske šole v Celju.

e— **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 zvočni velefilm »Obsojena, da ljubi« in zvočni tednik.

Gospodarstvo

Vprašanje beograjskega velesejma se bliža rešitvi

Beograd, 13. marca.

Že dobrih deset let se trudijo beograjski gospodarski krogi, da bi po zgledu ostalih velikih mest ustanovili stalen velesejem, ki bi gotovo pripomogel k ojačenju gospodarskega življenja prestolnice. V to svrho je bil tudi sestavljen stalni odbor, v katerem so zastopane skoro vse gospodarske institucije v prestolnici, zlasti trgovska, industrijska in obrtna zbornica ter Savez srbskih zemljoradniških zadrug. Kljub velikemu prizadevanju pa se ni posrečilo temu odboru, da bi realiziral svoj načrt. V zadnjem času pa je stvar toliko napredovala, da lahko v kratkem pričakujemo ustanovitve beograjskega velesejma.

Veliko vprašanje, ki ga je bilo treba nujno rešiti odboru za gradnjo beograjskega velesejma, je bil kraj, kjer naj bi se velesejem vsako leto vršil. Nekateri so predlagali, naj bi se porabila za velesejem obsežna zemljišča ob Dunavu pod Kalimegdanom. Ta načrt pa so zavrgli. Drugi predlog je bil, da bi zgradili velesejmske paviljone na tako zvanem »ratnem ostrvu«, otoku, ki leži sredi Dunava ob izlivu Save v Dunav. Ta predlog gotovo ni bil slab. Saj je otok dovolj velik, da bi lahko zadostoval vsem potrebam moderno zgrajenega sejmišča. Vendar pa so imeli inženjerji proti temu predlogu važne pomisleke, ker bi bil ta prostor iz tehničnih razlogov težko uporabljiv za velesejem. Za adaptacijo tega otoka bi bili potrebni številni milijoni, ker bi bilo treba ves otok izravnati in dvigniti, ker ga Dunav vsako leto poplavlja. Zato se je odbor za pripravo velesejma odločil za tretji predlog, da se sejmišče namesti v Dolnjem in Gornjem gradu. Kalemegdan je brez dvoma danes najlepši in najpripravnejši kraj v prestolnici; znameniti zaradi zgodovinskih dogodkov, ki so se odigravali na kalemegdanskih tleh, bi se z velesejmom še bolj povzdignil. Na tem mestu se nahaja sedaj krasno urejen park, v ostalih predelih, v tako zvanem Gornjem in Dolnjem gradu pa stoje vojaške zgradbe. Pripravljalni odbor se je zaradi tega že obrnil na vojno ministrstvo, kjer so mu odgovorili, da ne bi delalo ministrstvo nikakih ovir in težav in bi od tam izselilo vojaštvo.

To mesto je za velesejem primerno tudi še iz razloga, ker je zvezano s cestno železnico in je izpeljana moderna kanalizacija. Tik pod Kalemegdanom je tovorna železniška postaja in dunavsko pristanišče. Iz navedenih razlogov, ki govorijo v prid postavitvi velesejma na tem mestu, je pripravljalni odbor dal napraviti že podroben projekt, ki je bil izdelan na izrecno željo blagopokojnega kralja Aleksandra I. Ta projekt predvideva gradbo državnih paviljonov in monumentalne palače Zedinjenja, ki bi služila za vse večje prireditve narodnega in javnega značaja. Za dovršitev teh del je pripravljalni odbor predvidel vsoto 50 milionov Din, ki bi jo dobil po odobritvi vlade kot posojilo pri Državni hipotekarni banki. Del tega posojila bi se dotiral iz one miiijarde Din, ki je predvidena za izvedbo javnih del.

Pripravljalni odbor za beograjski velesejem se je obrnil tudi neposredno na predsednika vlade g. Bogoljuba Jevtića, ga podrobno poučil o celotnem načrtu in ga prosil, da bi delo podprl. Predsednik vlade je predstavnikom tega odbora obljubil vso svojo pomoč in tako je upati, da pride tudi prestolica v najkrajšem času do svojega velesejma.

Gospodarski krogi se dobro zavedajo velikega pomena, ki ga ima velesejem za gospodarsko življenje za prestolnico samo, pa tudi za vso državo. Z ustanovitvijo beograjskega velesejma bi se poživele vse gospodarske panoge. Beograd naj bi na ta način postal tudi gospodarski center države, kar sedaj ni. Pomenil pa bi tudi za ostale balkanske države veliko pridobitev, zlasti zaradi lege Beograda ob ustju dveh plovnih rek in na križišču velikih mednarodnih železniških zvez. Na tem mestu bi tudi ostale balkanske države lahko sklepale trgovske posle, od katerih bi imela neposredno korist tudi naša država. —c.

Narodna banka je lani odkupila za 137 milijonov Din zlata

Kakor znano, se je lani z otvoritvijo novih zlatih rudnikov produkcija zlata v naši državi prav znatno povečala. Naša Narodna banka je že ob koncu leta 1933. pričela odkupovati od domačih rudnikov zlato. Da bi bila zajamčena koncentracija vsega doma proizvedenega zlata pri Narodni banki, je kraljevska vlada lani v avgustu izdala uredbo, ki je stopila v veljavo 10. avgusta in po kateri ima Narodna banka v imenu države izključno pravico odkupa vse domače proizvodnje plemenitih kovin. Narodna banka je bila pooblaščena s to uredbo odkupiti doma proizvedno zlato po svetovni tržni ceni in kupnino plačati v dinarjih (le izjemno lahko minister za finance odobri odkup tudi v tuji valuti za največ 35 odst. ponudene proizvodnje). Na osnovi odloka finančnega ministra od 21. marca preteklega leta je Narodna banka pričela odkupovati tudi kovano zlato od prebivalstva. Pooblaščena je bila plačevati za zlato ono ceno, ki ustreza tečaju dinarskih novčanic v Curihu. Zaradi tega je premija, ki jo priznava Narodna banka na stabilizacijsko ceno pri nakupu zlata večja nego znaša premija pri nakupu deviz (stabilizacijska cena za zlato znaša 37.73585 Din za gram zlata, odkupna cena pa znaša sedaj 51 Din, kar znači, da se stabilizacijski ceni pribije premija v višini približno 35 odst.). Po odloku finančnega ministra od 22. junija preteklega leta kupuje Narodna banka tudi srebro in ga izvaža v inozemstvo v svrho nabave deviz.

Narodna banka je lani odkupila od domačih rudnikov **1175 kg zlata** v vrednosti 44.3 milijona stabilizacijskih dinarjev, dočim je v letu 1933. kupila le 4.9 kg. Vrhu tega je Narodna banka lani odkupila v naši državi od prebivalstva kovanega in nekovanega zlata v vrednosti 62.4 milijona stabilizacijskih Din. **V celoti je odkupila zlata za 106.7 milijona stabilizacijskih Din odnosno s premijo za 107.1 milijona Din, kar je desetkrat več nego v prejšnjem letu.**

Gospodarske vesti

= **Izdajanje turističnih hranilnih knjižic za potovanje v Češkoslovaško.** V smislu sklepa gospodarske Male antante je naša Poštna hranilnica v sporazumu s češkoslovaško Poštno hranilnico uvedla tako zvane turistične hraniine knjižice za potovanje v Češkoslovaško, ki naj olajšajo medsebojni turistični promet med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Olajšava je v tem, da lahko potnik, ki hoče potovati v Češkoslovaško republiko, pri vsaki pošti ali pa na blagajni Poštne hranilnice in njenih podružnic vplača denar, ki mu bo potreben v Češkoslovaški, in sicer v korist čekovnega računa Poštne hranilnice v Pragi št. 65.150. Potnik, ki potuje iz naše države, plača pri Poštni hranilnici znesek v dinarjih, Poštna hranilnica v Pragi, pa mu nato izda turistično hranilno knjižico v znesku protivrednosti v češkoslovaških kronah. Na podlagi te hranilne knjižice lahko naš potnik v Češkoslovaški pri vsaki pošti dvigne denar (do 300 Kč dnevno). Turistično hranilno knjižico pa lahko dvigne pri oni češkoslovaški pošti, ki jo označi ob priliki vplačila v Jugoslaviji. Lahko pa naš potnik tudi zahteva, da se mu ta knjižica pred odhodom dostavi preko one pošte v Jugoslaviji, ki jo sam označi. Na ta način je mogoče vplačati zneske do 8000 Din brez posebnega dovoljenja finančnega ministrstva, in sicer na osnovi potnega lista (pošta odnosno Poštna hranilnica mora znesek vpisati v potni list). Dinarji se v češkoslovaške krone preračunajo po določenem tečaju češkoslovaške Narodne banke. Vsa bližnja navodila dajeta Poštna hranilnica odnosno pošta.

= **Ameriški zlati zaklad stalno narašča.** Kakor poročajo iz Newyorka, se je v prvih dveh mesecih tekočega leta ameriški monetarni zlati zaklad ponovno dvignil za 285 milijonov dolarjev in znaša sedaj 8524 milijonov dolarjev (384 milijard Din). dočim je znašal lani ob koncu januarja (ko je bila izvršena začasna stabilizacija dolarja na novi zlati bazi) le 6835 milijonov Din. V dobrem letu se je torej ameriški zlati zaklad povečal za ogromen znesek 685 milijonov dolarjev. Povečanje tega zlatega zaklada je pripisati v prvi vrsti dotoku zlata iz Evrope.

= **Občni zbor Obrtne banke kraljevine Jugoslavije** je sklican za 14. april ob 9. v dvorani Zanatskega doma v Beogradu. Na dnevnem redu so poročila upravnega in nadzorstvenega odbora, bilanca za preteklo leto, volitve petih članov upravnega in dveh članov nadzorstvenega odbora ter dveh članov poslovnega odbora glavne podružnice v Zagrebu ter eventualni predlogi v smislu čl. 28. bančnih pravil. Delničarji, ki se želijo udeležiti občnega zbora, morajo deponirati svoje delnice najkasneje sedem dni pred občnim zborom v centrali ali podružnici banke. Lahko tudi vsi oni delničarji enega kraja, ki se žele udeležiti občnega zbora, pošljejo skupaj v enem paketu svoje delnice centrali ali podružnici.

= **Priprave za trgovinska pogajanja z Italijo.** Iz Beograda poročajo, da se vršijo nujne priprave za pogajanja z Italijo, ki naj bi se začela 20. t. m. Te dni bo imenovana tudi delegacija. Zunanje ministrstvo namerava v vseh važnih vprašanjih konzultirati interesirane gospodarske organizacije. Sredi prihodnjega tedna bo naša delegacija pod vodstvom načelnika g. Milivoja Pilje odpotovala v Italijo.

= **Turistovski frank.** Ko so lani švicarski hoteli uvedli višji tečaj na angleški funt in se obvezali, da bodo po tem višjem tečaju vzeli od angleških turistov v račun angleške funte, so se v Franciji pojavili številni glasovi, ki so ta ukrep kritizirali, češ da pomeni priznanje slabosti švicarskega franka nasproti funtu in da ni v korist bloka držav z zlato valuto. Sedaj pa gre očividno tudi francoska hotelska industrija isto pot. Hoteli v Monte Carlu (ki spada v carinskem in valutnopolitičnem pogledu pod Francijo) so določili, da bodo jemali od angleških turistov funte v račun po fiksnem tečaju 74, neglede na to, kako se bo razvijal tečaj na pariški borzi (ta tečaj znaša sedaj 71). Napovedujejo tudi, da bodo v kratkem tudi hoteli v Franciji uvedli ta sistem in da bodo jemali v račun funte po višjem tečaju, da na ta način privabijo angleške turiste. V krogu francoske hotelske industrije je bil iznešen celo predlog, da bi se določil za angleške turiste tečaj 100 frankov za 1 funt.

= **Dobave.** Za nabavo potrebščin obče državne bolnice v Ljubljani v času od 1. aprila do 30. septembra 1935 je razpisana druga ofertna licitacija, ki se bo vršila 18. marca za vse vrste mesa, slanino in kruh; 20. marca za mleko in mlečne izdelke ter moko in mlevske izdelke; 21. marca za špecerijo in hišne potrebščine; 22. marca za zdravila, obvezila in druge lekarniške in terapevtične potrebščine. Licitacije se bodo vršile vsakokrat ob 11. v pisarni obče državne bolnice v Ljubljani. Navodila daje uprava bolnice.

= *Dobave.* Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 4 mehaničnih termometrov in 1 tahometra. Komanda podmorniške flotilje Tivat sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave stružnice in pripadajočih delov. Komanda pomorskega zrakoplovstva Divulje sprejema do 1. aprila ponudbe glede dobave raznega fotografskega materijala. Dne 2. aprila se bo vršila pri upravi državnih monopolov v Beogradu ofertna licitacija za dobavo kartona.

Borze

14. marca.

Na ljubljanski borzi se je v skladu z zunanjimi notacijami deviza Newyork precej dvignila, pa tudi London in Trst notirajo nekoliko višje. V privatnem kliringu so avstrijski šilingi ponovno nekoliko popustili na 8.50 do 8.60, angleški funti pa notirajo 223.70 do 225.30. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.4450, v angleških funtih po 225.50, v grških bonih po 30.10 in v španskih pezetah po 5.35.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda za kaso pri mirni tendenci trgovala po 379 in 380 (v Beogradu po 379 do 381) in za april po 379. Promet je bil še v 7% investicijskem posojilu po 76 in v 6% obveznicah za maj po 56.50.

Devize.

Ljubljana. (Z všteto premijo 28.5 odstot.) Amsterdam 2976.00—2990.60, Berlin 1760.05—1773.92, Bruselj 1025.45—1039.51, Curih 1424.22—1431.29, London 206.70—208.76, Newyork 4336.79—4373.11, Pariz 289.81—291.25, Praga 183.48—184.59, Trst 364,67—367.75, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.50—8.60.

Curih. Beograd 7, Pariz 20.35, London 14.57, Newyork 307.1250, Bruselj 72, Milan 25.6250, Madrid 42.15, Amsterdam 208.9750, Berlin 124, Dunaj 57.10, Stockholm 75.05, Oslo 73.10, Kobenhavn 65.05, Praga 12.8950, Varšava 58.1250, Atene 2.90.

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd —, London 25.36, Milan 44..52, Newyork 533.41, Pariz 35.47, Praga 22.25, Curih 173.94, 100 S v zlatu 128 S pap.

Efekti.

Ljubljana. Vojna škoda 377 — 379. 7% investicijsko 75 — 76, 8% Blair 75.50—76, 7% Blair 66 — 67, 4% agrarne 47.75—48.25, 6% begluške 66 — 66.50.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 379 — 380, za marc 378 — 380, za april 379 do 380, za maj-julij 380 bl., 7% investicijsko 76 — 77, 7% Blair 66.25 — 66.75, 8% Blair 75.50 — 76, 7% Drž. hipotekarna banka 70 — 71.50, 6% begluške 65.75 — 66.25, za april-maj 65.50 — 66.75; delnice: Priv. agrarna banka 258 — 261, Trboveljska 123 do 125, Šećerana Osijek 155 bl.

Beograd. Vojna škoda 378 — 379 (379 do 380), za marc — (381), 7% investicijsko 77 do 77.38 (77—78), 6% begluške 66.75—67 (65.80 — 67.10), sedemodstotni Blair 66.75 — 67.25 (67), 7odstot. Drž. hipotek. banka 70 — 71 (70 — 71), Narodna banka 5150 den. (5180 — 5220), Priv. agrarna banka 261 — 262 (260 — 263).

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 13.45, Državne železnice 21.10, Alpine-Montan. 10.40.

Blagovna tržišča

ŽITO.

+ **Chicago,** 14. marca. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 94, za julij 89.75, za september 89.75; **koruza:** za maj 80.

+ **Winnipeg,** 14. marca. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 83.50, za julij 83.25, za september 77.25.

+ **Ljubljanska borza** (14. t. m.) Tendenca za žito stalna. — Nudi se (vse franko nakladalna postaja): **pšenica:** baška, 79 kg, po 132.50 — 135; banatska, 78 kg težka po 130 — 132; **oves:** bosanski 105 — 110; **koruza:** baška po 72 — 75; banatska po 68 — 70; **moka:** baška in banatska »0« po 210 — 230; baška »2« po 195 — 215; baška »5« pa po 175 — 195; **otrobi:** baški debeli 105 — 110.

+ **Novosadska blagovna borza** (14. t. m.) Tendenca je bila mirna Promet slab. **Pšenica:** baška potiska in slavonska 131 do 133; baška in sremska 125 — 127; banatska 122 — 127. — **Oves:** baški, sremski in slavonski 90—92.50. **Rž:** baška 122.50 do 125. — **Ječmen:** baški in sremski, 65/66 kg 125 — 130; jari, 67/68 kg 135 — 140 — **Koruza:** baška in sremska 69 — 70; banatska 65 — 66. **Moka:** baška in banatska »0g« in »0gg« 195—217.50; »2« 175—197.50; »5« 155 — 177.50; 6« 137.50 — 150; »7« 112.50 — 117.50; »8« 80 — 85. — **Otrobi:** baški in sremski 81 — 83; banatski 80—83. — **Fižol:** baški in sremski beli 132.50 do 137.50

+ **Budimpeštanska terminska borza** (14. t. m.) Tendenca slaba. **Pšenica:** za marc 16.12 — 16.14, za maj 16.40 — 16.41; **koruza:** za maj 11.52 — 11.53, za julij 11.72 do 11.74.

BOMBAŽ.

+ **Liverpool,** 13. marca. Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za marc 6.43 (6.39), za julij 6.32 (6.26).

+ **Newyork,** 14. marca. Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za marc 11.21 (11.00), za julij 11.32 (11.07).

Iz življenja na deželi

Iz Ptuja

j— **Zveza Maistrovih borcev** ustanovi pri Sv. Bolfenku pri Središču odsek zveze. Ustanovni občni zbor se bo vršil 17. t. m. ob 9. Maistrovi borci, posebno oni iz bližnje okolice, se vabijo k obilni udeležbi. Predsednik.

j— **Predstava Stambulske rože v Ptuju** je zaradi tehničnih zaprek odpovedana.

Iz Trbovelj

t— **Popravljamo.** Zadnjič smo poročali, da je odšel prostovoljno v smrt zlatarski graver g. Fritz. Naprošeni smo, da popravimo to vest v tem smislu, da je poklicani zdravnik ki je rajnkega par minut po njegovi smrti pregledal, ugotovil kap. Zatrjuje se nam tudi, da pokojni Fritz ni imel prav nobenega razloga za samomor.

Iz Novega mesta

n— **Volilnih upravičencev,** ki bodo volili pri prihodnjih skupščinskih volitvah 5. maja, ima naše mesto 1106. Na volišču I. (v gimnaziji) bo volilo 733 in na volišču II (občinski urad) 373 volilcev.

Iz Škofje Loke

šl— **Škofjeločani pri g. banu.** V torek popoldne je sprejel ban g. dr. Puc veččlansko deputacijo Škofjeločanov, ki je obrazložila g. banu težnje škofjeloškega območja s prošnjo, da bi se na ta ali oni način našla sredstva za izvedbo več javnih del. G. ban je obljubil svojo pomoč.

šl— **Nagradni šahovski turnir razpisuje** škofjeloški Šahovski klub. Prijave sprejema do 17. t. m. tajnik g. Vraničar Ivo, kjer dobe interesenti tudi vsa pojasnila.

šl— **»Pomladna, poletna in zimska rez sadnega drevja,** cvetličnega grmičevja in rož vrtnic« je naslov zanimivega predavanja, ki bo v nedeljo ob 9.30 v Društvenem domu v Škofji Loki pod okriljem škofjeloške podružnice SVD. Predaval bo strokovnjak g. Lenard Frido. Prvovrstne skioptične slike. Toplo priporočamo!

★

RADOVLJICA. Zvočni kino predvaja v soboto 16. t. m. ob pol 9. in v nedeljo 17. t. m. ob 4. in 8. zvečer film »Ljubica« po komediji Avery Hopwooda »Pouche«. Dodatek: Paramountov zvočni tednik in risana šala.

Najodličnejša toaletna mila, kar najbolj priporočljiva zlasti za dame so

RIVIERA — **SAPOLIV**
RIVIERA — **PERLE**
RIVIERA — **FLORIDA — ŠPECIJAL**
RIVIERA — **MLEČNO MILO iz lilijinega mleka in mlečne kreme**

RIVIERA MILA

SO IZDELANA PO KEMIČNIH STROKOVNJAKIH IZ NAJPLEMENITEJŠIH SUROVIN IN PO NAJBOLJŠI FRANCOSKI METODI.

Zahtevajte povsod samo

RIVIERA

TOALETNA IN MEDICINALNA MILA

S padalom skozi vihar

Brez aparata za kisik iz višine 6800 m na zemljo — Omedlevica v zraku — 18 minut padanja — Občutki

Danski rekorderski skakalec s padalom Tranum, ki se je nedavno zadušil v zraku pred skokom iz letala

Ruski mojster v skakanju s padalom Kajtanov, ki je te dni izvršil svoj 204. skok, in sicer iz višine 6800 m brez aparata za kisik, opisuje zelo zanimivo to svojo

vratolomno pustolovščino

po zraku. Dosegel je z njo svetovni višinski rekord v skakanju s padalom brez dihalne aparature.

Na odločilni skok se je pripravljal že nekaj časa. Kakšnih 15 krat je bil skočil prej iz višine 5000 do 6500 m.

Dne 4. marca mu je dal pilot Suharov v višini 6800 m znak, da se letalo ne bo več dvignilo. Kajtanov je

težko dihal,

glava mu je bila kakor svinčena. Zagrabil je obroč in se pognal naravnost iz kabine preko krova. Dvakrat se je prekopicnil, potem je potegnil za odpiralni obroč. Padalo se ni takoj odprlo, padal je še dobrih 200 m globlje, preden je začutil sunek, ki je pomenil, da se je padalo odprlo. Dve minuti je potem

padal dovolj lahko,

a nato ga je zajel viharen tok. Padalo se je zvijalo in vrtelo neverjetno pod vetrovnimi sunki, okrog ušes je drznemu letalcu žvižgalo, navzlic strašnemu mrazu mu je bilo vroče, da se je potil po vsem telesu. Žila mu je utripala najmanj 150krat v minuti. Lotevala se ga je omedlevica. Po 5 ali 7 minutah je dospel v mirnejšo zračno plast. Padal je lahko. Odpel si je oblačilo in snel čelado, da se ohladi.

Najrajši bi zaspal.

Suhanov je krožil z letalom okrog njega. Pomignil mu je z roko, češ, da je vse v redu. Padal je enakomerno. V višini 1000 do 1500 m je začel iskati prostora za pristanek. Padalo je plavalo preko gozda, zemlja se je hitro bližala, končno je padalo

obviselo v mladih smrekah,

letalec pa se je zvalil na sneg.

Sprva se ni mogel dvigniti. Bil je zelo šibak in je dihal hitro. Končno je vstal, snel padalo in ga zložil. V tem so že pritekli možje s konjem in ga spremili na cesto, kjer ga je čakal že avtomobil. Padanje iz višine 6800 m do tal je trajalo 18 minut.

Spomenik lastovki

Prebivalci Crewstona v Kaliforniji so postavili na nekem trgu spomenik lastovki. To je v pravem pomenu besede spomenik hvaležnosti. Pred štirimi leti ni bilo v Crewstonu lastovk, pač pa je razsajala malarija. Na milijone komarjev anofeles je živelo v ondotnih močvirjih in zastrupljalo prebivalce z malarijo. Končno se je našel pameten človek, ki je predlagal ljudem, naj naroče na Angleškem tisoč lastovk. Pisali so ponje in jih v kratkem prejeli 900 primerkov, kajti 100 jih je poginilo na vožnji v Ameriko. Navzočnost lastovk je takoj pokazala dobre rezultate. Leto dni pozneje se je število malaričnih bolnikov skrčilo za polovico, čez tri leta pa je bil komar, ki prenaša malarijo, popolnoma iztrebljena. Lastovke so si torej z vso pravico zaslužile spomenik.

Sad, ki čisti vodo

V Indiji rase zelo redko drevo, ki ga znanost imenuje »strychnos potatorum« in ki ima sad z nenavadnimi lastnostmi. Umazana voda, v katero pade takšen sadež se takoj ubriše in postane kristalno čista. Zadostuje tudi nekoliko kapljic soka tega sadu, da se umazane snovi v vodi usedejo.

Povsod enako

Kakor v Italiji in Nemčiji, je podvržena mladina vzgoji v strogem vojaškem duhu tudi na Japonskem. Na sliki vidimo dva japonska dečka, ki nosita admiralsko in generalsko uniformo z največjim zadovoljstvom

Relief za „Normandie“

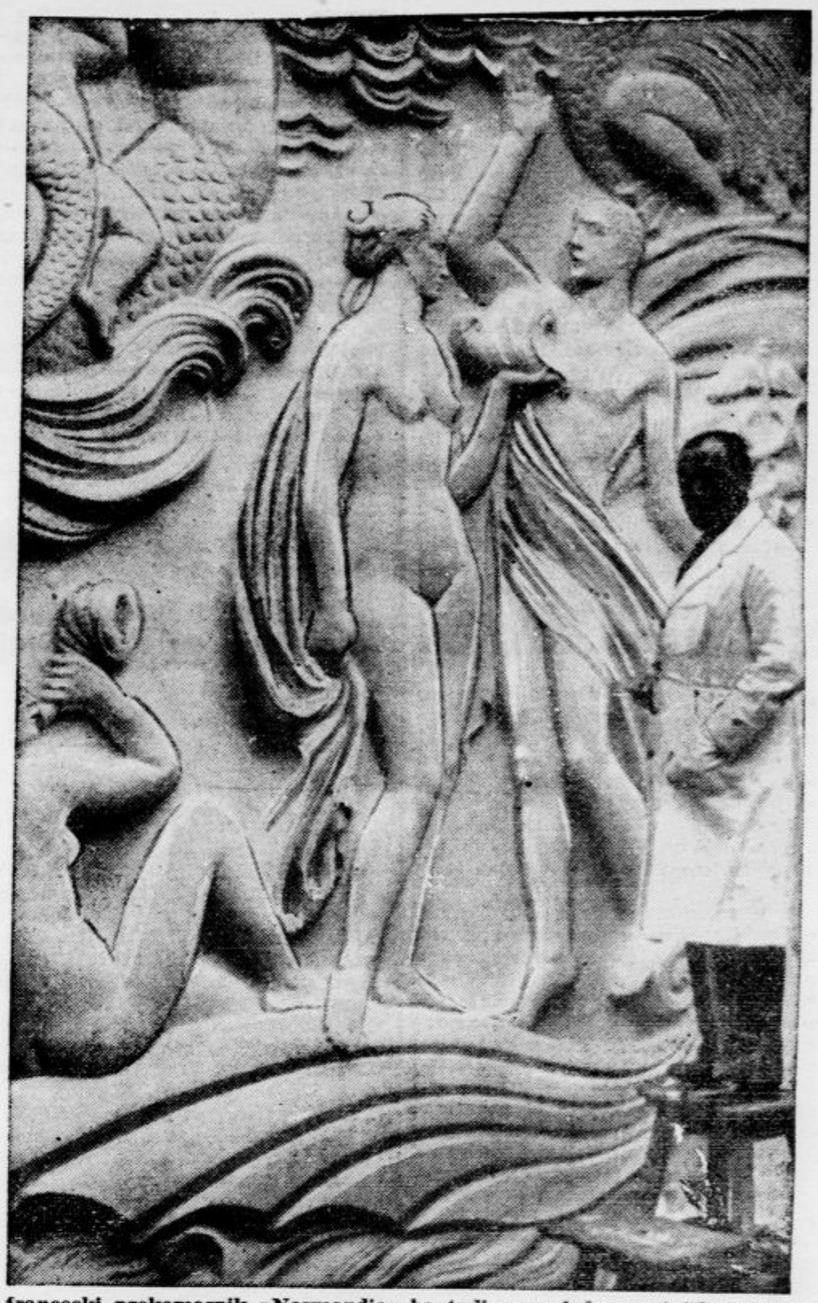

Novi francoski prekomornik »Normandie« bo tudi v pogledu umetniške opreme popolnoma na višku časa. Jedilnico ladje bo med drugim krasila plastika kiparja Poissona, ki stoji na sliki poleg svojega umotvora

Pes — rešitelj

Dva dneva v snegu in mrazu

V Savojskih Alpah, nad krajem Valloire so imeli te dni dramatičen dogodek, ki bi se bil kmalu končal s smrtjo enega človeka, da ni bilo potrpežljivega psa.

Štirje dijaki iz Grenobla in neki pariški inženjer po imenu Rudelle so se odpravili iz Valloira na

smuški izlet,

čeprav so jim to domačini zaradi težavnih snežnih razmer odsvetovali. Zašli so v snežni vihar in po šestih urah so se odločili za povratek. Tedaj je Rudellu spodrsnilo, da si je zlomil nogo. Da bi ga spravili v viharju v dolino, ni bilo misliti, hočeš nočeš so mu morali izkopati v sneg jamo, da bi bil v zavetju varen vsaj pred najhujšim viharjem. Pustili so ga samega in odhiteli v Valloire, da dobe pomoč. Tam so naleteli na četo vojakov, ki se je takoj odpravila po ponesrečenca. Po silnih težavah in

mrazu 30 stopinj

je dospela do njega, a ker so bili vojaki tu na koncu moči, so mu mogli dati le odej in živil ter oditi brez njega v dolino. Pustili so mu tudi velikega volčjaka. Druga vojaška rešilna ekspedicija, ki je prispela po Rudella, je imela zanj sani, voda te so se polomile in spet so ga morali ostaviti samega.

Tretja rešilna ekspedicija iz domačinov se je morala vrniti že na pol pota. Šele četrta ekspedicija z gorskimi vodniki pod vodstvom enega izmed dijakov je dospela do ponesrečenca in ga spravila v dolino, potem ko je bil več nego dva dni prebil v strašnem mrazu in bolečinah.

Da ni imel pri sebi psa, ki ga je grel s svojo toploto, bi ga sploh ne dobili več živega. Tako se je pa izmazal še precej dobro in zdravniki menijo, da mu bodo ozdravili tudi zlomljeno in zmrznjeno nogo.

Hitler ali kočar

Italijanski senator Tolemei je pravkar izdal drugi del svojega seznama za poitalijančenje nemških priimkov na Južnem Tirolskem. Med 50.000 priimki, ki naj se prilagodijo novim razmeram, navaja tudi priimek Hitler, ki ga je Tolemei spremenil v Casolari, predlaga zanj pa tudi inačico Dalla Capana, po naše kočar.

Nova zemlja v Antarktidi

Norveška ladja »Thorshavon« je v območju Južnega tečaja odkrila novo liso zemeljske oble, ki je le deloma pokrita z ledom. Ozemlje predstavlja nekakšno zvezo med Deželo kralja Leopolda, Deželo kraljice Astrid in Christensenovo zemljo. Kapitan »Thorshavona« je zasadil v tem kraju norveško zastavo.

Drama lepotne kraljice

Smrt za zidovi vile „Bela lilija“

Pred tremi leti so izvolili v Norwichu na Angleškem 18 letno Molli Suffrenovo za lepotno kraljico. Kmalu nato je mladenka izginila iz mesta. Zaman si je oče prizadeval, da bi našel kakšno sled za edino hčerko. Nekega dne, ko so že vsi mislili, da je postala žrtev kakšnega zločina, pa se mu je sama

javila iz Carigrada.

Prosila ga je, naj ne stičejo za njo, ker se ji dobro godi in se bo v kratkem izpolnila njena davna želja, da bi postala filmska zvezda.

Toda ta želja se ni izpolnila. V Carigradu se je mlada Angležinja seznanila s trgovcem milijonarjem Farhmi Bejem iz Sirije, ki se je smrtno

zaljubil vanjo

in jo obsul z najdragocenejšimi darili. Mož ni bil napačen, njegova darila in pozornosti tudi ne, ni dolgo trajalo, ko je dekle pristalo na to, da se z njim poroči. To se je zgodilo, ne brez težav, v Ankari, potem ko je prestopila v mohamedansko vero.

Kratko potem je s svojim možem odpotovala na njegov dom v sirsko mesto Bejrut. Tu je doživela najprvo majhno presenečenje. Fahmi Bej je imel

doma že tri žene

in ona mu je postala četrta zakonska družica. Bej jo je hotel za to razočaranje odškodovati s tem, da jo je proglasil za svojo glavno ženo in ji je res dajal prednost v vsakem pogledu. Postala je prava gospodarica v vrtni vili, ki so jo Bejrutčani po njej imenovali »Vila bele lilije«.

Nekega dne pa je mož prejel brzojavko, da mora zaradi nekih nujnih poslov v Pariz. Rad bi bil vzel tudi Molli s seboj, a ona je bila nenadno obolela. Ostala je doma in vse tri stranske žene in njene tekmovalke so se

na videz požrtvovalno

zavzele zanjo. Njih nega pa je bila zaman. Molli je osem dni po moževem odhodu umrla. Pokopali so jo, še preden se je mož vrnil. Toda njen zadnji počitek v tuji zemlji ni trajal dolgo, komaj tri tedne. Te dni je prejela namreč bejrutska policija anonimno ovadbo, da je umrla lepa Angležinja — zastrupljena. Oblast je dala

njeno truplo izkopati,

preiskati, in je ugotovila, da je imela anonimna ovadba prav! Prve Fahmijeve žene, ki so na videz tako vneto negovale njegovo novo ženo v njeni bolezni, so jo bile zastrupile, da se iznebijo uspešne tekmovalke... Aretirali so vse tri žene in preiskava je v teku, da dožene vse podrobnosti.

„Okameneli mož“

14.000 žolčnih kamenčkov!

Neki dr. Columbus poroča l. 1559. o nekem generalu jezuitskega reda, ki je v jetrih in drugih organih imel tolikšno množino apnenih konkrementov, da so ga anatomi imenovali splošno »okamenelega moža«. Tudi danes je znana možnost tako velikega števila kamnov v žolču. Morgagni je še kot redkost navedel Storcka, ko je v nekem žolčnem mehurju našel več nego 2000 majhnih kamnov, in Furka, ki je izvlekel nekemu rokoborcu 3647 žolčnih kamnov. Moderni kirurgi pa so »zmogli« še kaj več. Dr. Schachner poroča, da je Langenbuch v nekem primeru odstranil 4 tisoč kamnov, Mayo 6000, Moynihan 7000, Otto 7082. »Rekord« pa drži menda Schachner sam, ki je nekega nesrečneža osvobodil nič manj nego 14.000 kamenčkov!

Usodna torta stoletne ženske

V angleški vasici Longroad je obhajala Elizabeta Warren pred kratkim svoj 100. rojstni dan. Prijateljice so ji spekle za to priliko ogromno torto, v katero so postavili sto sveč. Jubilantka je zvečer po slavju prižgala vse sveče. Pri tem ji je padla ena sveča na tla, preproga se je vnela in nastal je ogenj, ki je v njem stoletnica zgorela, dočim so se mlajši gosti do zadnjega rešili.

Nedolžna žrtev vojne

Grška bolničarka neguje otročička, ki je bil po nesreči ranjen v spopadih med vladnimi četami in uporniki

Piloti telovadijo na nebotičnikih

V ameriški državi New York izdajajo dovoljenja za pilotiranje letal samo tistim izprašanim voditeljem aeroplanov ki morejo dokazati, da niso niti najmanj vrtoglavi. Da pilot to dokaže, mora izvajati telovadne vaje na ogrodju za nebotičnik, ki je visok najmanj 50 m. Da bi preprečili smrtonosne padce, razpno ob času takšnih telovadnih vaj pod aspirantom mrežo, da se vanjo ujame, če mu pri telovadbi spodrsne in se ponesreči.

Čitajte tedensko revijo
ŽIVLJENJE IN SVET

Grška elitna četa

Atenski cesar s svojim spremstvom

Policijski uradnik — razbojniški glavar

Velika afera v Lillu

V Lillu na Francoskem se vrši ta čas velik proces proti policijskemu uradniku Marianiju in tolpi razbojnikov, ki so dolgo časa pod njegovim vodstvom izvrševali

najsmelejše zločine.

Koliko je bilo teh zločinov, še ni natančno ugotovljeno, vsekakor pa spada v njihovo vrsto umor neke bogate Angležinje, ge. Wilsonove, v Touquetu. Oblasti so takrat zaman stikale za storilci. Kratko potem je prejel neki severnofrancoski industrijec pismo, ki mu je grozilo s smrtjo, če se ne odkupi s 50.000 fr., nekega dne pa so našli umorjenega Kitajca Tu-fo-tunga, ki je imel v Lillu

opijsko beznico.

Ta umor, ki ga takrat sicer niso mogli pojasniti, je sprožil kamen, ki je pozneje pokopal vso razbojniško tolpo. Preiskava je ugotovila, da sta beznico posečala tudi lilleski policijski šef Ucciani in njegov podrejeni Marioni. Prvi je moral odstopiti, njegov naslednik Froseard pa je začel tiho, toda energično čiščenje.

Najprvo so ga zbodle v oči velike

množine kolkov,

ki so jih prodajali lilleski trgovci in ki jih oblasti gotovo niso bile izdale. Kmalu je Froseard ugotovil, da izvirajo ti kolki od nekega vloma v strasbourški potni urad. Kako so prišli v Lille? Froseard je dognal celo vrsto oseb, ki so bile v zvezi s prodajo teh kolkov, bila je prava mednarodna družba, dva iz te družbe je razkrinkal kot vlomilca v omenjeni pošlni urad in kmalu potem je ugotovil, da so ju videli v družbi Marianijevega brata. Zvedel je za skrivnostna potovanja Marianija v razne francoske kraje in nekega dne so ga prijeli, ko je stopil iz pariškega vlaka. Pri njem so našli za 300.000 fr. kolkov in znamk. On in vsa njegova družba so romali v zapor in med preiskavo so ugotovili, da gre za storilce zgoraj omenjenih in še mnogih drugih zločinov, ki jih doslej niso mogli pojasniti.

Mariani nastopa pred sodniki zelo samozavestno,

taji vsako krivdo

in je videti, da se zanaša na mogočne zaščitnike. Stvar je pa tudi tako zapletena, da mu bo težko dokazati sodelovanje pri obeh umorih.

Študentka in cowboy

Če pošlje ameriški meščan svojo hčer na kmete...

Mlada in mična študentka Dorothy O'Curlyjeva, hči majhnega hotelirja iz Bostona, je v pretekli jeseni prebila počitnice na majhni farmi v Kaliforniji in se je tu do ušes zaljubila v elegantnega cowboya, prav za prav farmarjevega sina, Toma Simsa. Mladi mož je sijajen jezdec, spreten rokovalec lasa, izvrsten plesalec in pevec, ima torej vse romantike z Divjega zapada, ki mora presuniti vsako žensko srce.

Ni dolgo trajalo, da sta se oba mlada človeka tudi zaročila. Toda ko se je Dorothy vrnila s počitnic v očetov dom, jo je takoj čakalo bridko razočaranje. Oče je menil, da si je treba s povratkom v Boston izbiti romantiko in lepega cowboya iz glave ter pričeti zopet z učenjem. Dolgo je skušalo zaljubljeno dekle prepričati očeta da nima prav, a ker ni vse nič zaleglo, je Dorothy pred kratkim izginila z doma in ušla v Kalifornijo, da se poroči s svojim izvoljencem. V pismu, ki ga je pisala staršem, pravi, da noče nadaljevati študij, temveč pojde s svojim Tomom rajši k filmu. Ta je nekoč že nastopil v manjši bravurni vlogi. In ker je ameriški tisk pograbil stvar ter napravil dovolj reklame za oba mlada človeka, ni izključeno, da ju res čaka dobra filmska kariera. V tem primeru se bo moral vdati pač tudi oče.

ANEKDOTA

Krvoločni kalif Hedžija je potoval po deželi, ne da bi kazal svoje dostojanstvo. V puščavi je nekoč srečal nekega Arabca in ga vprašal: »Prijatelj, kdo je pa ta Hedžija, o katerem toliko govore?« — »To ni človek, to je tiger, pošast,« je odgovoril Arabec. — »In kaj mu očitajo?« — »Celo goro zločinov, umazal se je s krvjo več nego milijona svojih podanikov.« — »Ali ga nisi nikoli videl?« — »Ne.« — »Potem dvigni oči. Hedžija govori s teboj.« Arabec ga je trdno pogledal, ne da bi kazal kakšno presenečenje, in mu je dejal ponosno: »A veš, kdo sem jaz?« — »Ne.« — »Jaz sem iz tistega rodu, kjer vsak moški enkrat na leto znori. Moj dan je danes.« Hedžija se je nasmehnil temu duhovitemu oprostilu in moža ni dal kaznovati.

VSAK DAN ENA

»Kaj mislite, da je petek nesrečen dan za možitev?«

»Res ne vem, čemu bi bil ravno petek izjema...«

S P O R T

V Planici so že dosegli 93-metrsko znamko

Na včerajšnjem treningu je Andersen že prekosil lanski najboljši skok brez padca

Rateče-Planica, 14. marca.

Današnji dan je potekel v znamenju sicer neoficielnega rekorda, ki ga je postavil Norvežan Andersen z marko 93 m. Večina skakačev je že prispelo danes dopoldne. Ob 11. so odšli na skakalnico ter na treningu dosegli naslednje znamke: Sörensen 76, Andersen 86, Czech 67, Bradl 72, Reinhardt 58. S posebno napetostjo so pričakovali prvi skok Maruszarza, ki je tudi v krasnem stilu dosegel marko 90 m.

Od naših se je pognal kot prvi Novšak ter izvozil pri 57 m. Za njim je prišel Sörensen na 80, Pribošek na 57. Pribovškov skok je bil stilno zelo lep. Avstrijec Köstinger je dosegel 65. Svoj drugi skok je Andersen zvozil pri 87 m, torej en meter več kot prvič. Takoj za njim je šel na start Sörensen ter skočil 90 m. Sedaj pa seveda žilica ni dala miru Andersenu. Šel je na vrh šanse, se pognal in obstal pri 93 m. Velikanski aplavz že dokaj številnih kibicev je sledil temu drznemu skoku, ki je za en meter boljši, kot lanski najdaljši skok brez padca. Potem so skakali Avstrijci povprečno 50 do 60 m. Še enkrat je hotel Pribošek preizkusiti svoje zmožnosti. Res je dosegel znamko 62 m pa je padel. Na svojem prvem startu je Šramel dosegel prav sigurno 62 m. Za Šramlom je šel še enkrat na start Maruszarz ter obstal na 91 m.

Palme je skočil 55 m, Dečman pa 56 m, toda oba s padcem.

Ker je solnce precej omehčalo sneg na skakalnici, je inž. Bloudek odredil, da se zaključi trening. Storil je to tudi iz razloga, ker je hotel pomakniti most še za 2 m nazaj. Ta korektura bo gotovo pripomogla do tega, da smemo prihodnje dni pričakovati novih rekordnih skokov.

Norvežan Andersen, ki je skočil 93 m, je v razgovoru z našim urednikom izjavil, da je planiška skakalnica naravnost »fabelhaft« ter da je lahkota skakati z nje. Prepričan je, da bodo v nedeljo padle v Planici vse dosedanje marke in da bo več kot gotovo dosežen rekord nad 100 m!

FISa priznala Planico

JZSS je včeraj dobil od FISE službeno obvestilo, po katerem je upravni odbor priznal skakalnico v Planici ter jo dodelil v II. kategorijo, to so skakalnice, na katerih so dovoljene vse mednarodne prireditve, izvzemši prvenstvo FISE. Sedaj bo najbrž tudi norveški smučarski savez dovolil svojim skakačem udeležbo v konkurenci.

•

Avtomobilski promet v Planici.

Da se omogoči nemoten razvoj razvrstitve avtomobilov, objavljamo, da bo pri šoli izvrševal službo prometni orožnik, ki bo dirigiral vse avtomobile proti italijanski meji. Avtomobili se bodo, ako ne bo mogoče, da parkirajo na skupnem prostoru morali razvrstiti od vasi Rateč do italijanske meje na glavni cesti, vsi obrnjeni v smeri proti Ratečam. Zaradi tega morajo vsi potniki pri šoli izstopiti in iti od tam peš na skakalnico. Od te točke do skakalnice je četrt ure.

Mariborski vlak.

Naknadno je urejeno, da bo mariborski vlak imel postanek na naslednjih postajah: Slovenska Bistrica ob 3.57, Poljčane 4.04 Grobeljno 4.20, Hrastnik 5.19.

Srednješolski izleti.

Na željo pojasnjujemo, da je našo objavo razumeti v tem smislu, da šolska oblastva zahtevajo šolski izlet, za katerega imajo pravico do četrtinske vozne cene, savez pa bo dovolil dijakom znižano vstopnino za toliko oseb, koliko izkazuje železniški seznam. Tako bo veljal šolski izlet iz Ljubljane do Planice 24.50 Din.

Novinarji in fotografi.

Novinarji in fotografi prejmejo posebne znake, ki jim omogočijo prosto kretanje po prostorih, v kolikor seveda ne motijo s tem varnostnih predpisov in prireditve same na skakalnici. Prireditev kot taka je v organizaciji JZSS ter je potrebno da se za vsako trgovsko izkoriščanje fotografičnih posnetkov ima dovoljenje saveza. Zaradi tega je amaterjem fotografiranje brez omejitve dovoljeno, vsi oni pa, ki žele te posnetke prodajati, morajo imeti potrebno dovoljenje. Fotografi-amaterji nimajo nobenih znakov.

Telefonična služba novinarjev

je v Ratečah omejena samo na dva telefona, eden v domu, drugi na pošti, ker je med Ratečami in Jesenicami samo ena proga. Da se olajša v nedeljo poročanje, je na razpolago telefon na pošti Jesenice in bo mogoče se na treh linijah (tudi preko Bleda) razgovoriti. Novinarji lahko odpotujejo s prvim vlakom 15.40 na Jesenice.

Priključek na dolenjski vlak.

Potniki, ki bodo potovali zvečer naprej na Dolenjsko, naj potujejo s prvim ljubljanskim vlakom, ki prispe pravočasno v Ljubljano na glavni kolodvor. Urejeno je vse potrebno, da bo dolenjski vsak počakal prvi ljubljanski posebni vlak. S tem se spremenijo prvotne objave zaradi posebnega vagona.

Sobotne prireditve.

V soboto ob 8. je v Kranjski gori start na 30 km. Cilj v Kranjski gori. Ob 14.30 je skakalna tekma na mali skakalnici v Planici za državno in savezno prvenstvo, oziroma za vseslovansko prvenstvo.

Še o srednješolskih izletih.

Ako vodstva srednjih šol prijavijo do jutri ob 18. direkciji zadostno število izletnikov, bo savez izposloval poseben vlak za srednješolce.

Glede prehrane posetnikov Planice je poskrbljeno vse potrebno. Postavljenih je več bifejev od tvrdke Slamič na prireditvenem prostoru za topla in mrzla m s na jela in čaj.

Pred začetkom tekem v ligi

Prihodnjo nedeljo se torej vendar pričnejo ligine tekme. Mnogi so jih dolgo pogrešali, med občinstvom in med prizadetimi. Prva nedelja prinaša skoraj kompleten spored, štiri tekme od petih možnih; razpored se je seveda prikrojil tako, da gre lahko BSK pred startom v prvenstvo še v Francijo, na povratku se bo pa ustavil v Ljubljani, da zaigra s Primorjem. Kdor ima v rokah škarje in sukno, si lahko kaj takega privošči.

Sicer pa je spored ta: v Beogradu BASK : Jugoslavija, v Zagrebu Hašk : Concordia, v Osijeku igrata obe Slaviji, Primorje pa gre v Split, da se v prvi bitki pomeri s Hajdukom.

Najtežje stališče bodo imeli seveda črno-beli. V Splitu ne cvetejo rožice vnanjim klubom, tam morajo kapitulirati tudi najmočnejše enajstorice. Skrbi nas poleg tega še okolnost, da »majstor s mora« trenutno ni v najboljši formi in kondiciji. Spričo znanih razmer v Splitu in ozke povezanosti med splitsko ligino četo ter njenim občinstvom se utegne zgoditi, če domačemu moštvu ne bo šlo vse po sreči, da pride do kakih nevšečnosti. Sicer tudi ljubljanska četa ni v najboljši pripravljenosti, poleg tega gre v Split okrnjena, vendar bi bilo dobro poudariti za vsak primer, da je bil splitski Hajduk v Ljubljani vedno lepo sprejet in da bo na povratni tekmi v Ljubljani nemara tako ležal, kakor si bo v Splitu postlal. To zveni morda paradoksno, pa realno življenje je tako.

Naslednjo nedeljo bo kolo kompletno. BSK se bo že vrnil iz Francije. Imeli bomo prvo tekmo v Ljubljani, že na samem začetku tekmovanja eno izmed najinteresantnejših tekem. Borba z državnim prvakom bo za našo četo druga težka preizkušnja. Kaže, da iz teh borb ne bo mogla bogve kaj rešiti, toda enkrat jih je treba prestati, pa je nemara boljše, če so na sporedu takoj na začetku.

Odslej se bo zanimanje za to naše najpopularnejše sportno tekmovanje stopnjevalo od nedelje do nedelje, v Ljubljani smo lahko zadovoljni, da bomo tudi sami deležni razvoja tega tekmovanja. Črnobelim, našemu ligašu, k startu krepak: *Srečno!*

Službene objave LNP

Seja p. o. 13. marca 1935.)

Navzoči: Kuret Jugovec, Novak, Šalamon Bergant, Juvan, Šušnik.

Določi se prvenstvena tekma 17. marca Železničar : Ilirija, igrišče Železničarja, ob 15.30, dovoli se predtekma, službujoči odbornik g. Kurnik. Odobrijo se prijateljske tekme 17 marca Mladika . Slavija, Zalog : Slovan. Hermes I., II. : Svoboda I., II., in 19. marca Amater : VSK Triglav, Korotan kr : Primorje. Naknadno se odobri tekma Slovan . Reka 10. marca

Pozivajo se ljubljanski klubi, da se odzovejo vabilu Zaloga za igranje prijateljskih tekem v prid zgradbe sokolskega doma Viteškega kralja Aleksandra I. v Devici Mariji v Polju.

Po dovoljenju MZFVN se odobri Gradjanskemu gostovanje v Kapfenbergu 21. in 22. aprila in povratni tekmi v Čakovcu 29. in 30. junija.

Odobri se po predsedstvu preložena prvenstvena tekma Rapid : Celje, določena za 10. marca. Po predsedstvu določeni novi termin 19. marca se zamenja za 7. julij v kolikor se kluba ne sporazumeta za drug termin. Po sporazumu se preloži prv. tekma Hermes : ČSK, določena na 17. marca, in se odreja nov termin 30. junija, v kolikor se kluba ne sporazumeta drugače. Prošnji Korotana Ljubljana za preložitev tekme s Svobodo 24. marca se brez pristanka Svobode ne more ugoditi.

Sklene se opozoriti Ilirijo, da morajo v bodoče podpisovati dopise odgovorni funkcionarji kluba (v zvezi dopisa od 13. marca, pods. št. 221).

Pozove se Svoboda Maribor, da pošlje za prijavo gostovanja v Gradcu kolek za 25 dinarjev.

Verifikacije igralcev: s pravico takojšnjega nastopa za Rapid Marčinko Franc, za Primorje Doležal Hinko; s pravico nastopa 23. marca za Rudar Tušek Ivan, za Amater Šuligoj Ivan, za Dravo Lozinšek Andrej, za Zagorje Poljšak Rudolf in Lebeničnik Ivan, za Svobodo Ljubljana Sušnik Ivan, za Radomlje Jermen Franc in Kočar Ludvik; s pravico nastopa 23. marca za mednarodne, 13. junija za prijateljske, 13. septembra za prvenstvene za Dravo Koren Emil, za Korotan-Kr. Jovanović Mirko.

Zbor neodvisnih nogometnih sodnikov, sekcija Ljubljana. Vzamejo se na znanje prijave sledečih ss. članov bivšega ZNS pri JNS v »Zbor neodvisnih nogometnih sodnikov«. Ljubljana: Schneller, Betetto, Deržaj, Vodišek, Cimperman, Pevalek, Dolinar Lukežič, Vidic, Mahkovec, Jordan, Pfundner, Ahčan, Kramaršič, Baltesar, Galič, Kušar, Mrdjen. Novo mesto: inž. Medic. Celje: Wagner, Ochs, Janežič, Veble. Reinprecht, Oberlindtner, Seitl. Maribor: Frankl, Nemec, Bizjak, Vesnaver, Bergant, Kopič. Čakovec: dr. Brandl. Murska Sobota: Turk. SS. Ramovž (Ljubljana), Marin (Trbovlje) in Arhar (Zagorje), ki se doslej še niso izjavili, naj store to čim preje. Tajnik I.

Iz kraljestva Kralja Matjaža stare sive Pece. Za 19. t. m. razpisuje Zimskosportni odsek SPD Mežica—Črna svojo vsakoletno pokalno medklubsko tekmo na Peci na progi Kordeževa glava do Uletove koče, ki teče brez vsake nevarnosti samo v smuku. Tekmuje se za prehodni pokal, kateri preide po dvakratnih zaporednih ali preslednih zmagah v last zmagovalca. Vsakoletni branitelj pokala prejme tudi naslov »Prvak Pece«. Tekmuje se po pravilih JZSS. Prijave sprejema odsek do 19. t. m. do 7. zjutraj v Uletovi koči na Peci, nakar se izvrši žrebanje. Prijavnina 10 Din. Pravico do tekmovanja imajo samo pri JZSS verificirani člani. Razglasitev rezultatov in izročitev diplom takoj po končani tekmi v Uletovi koči. Start ob 10. s Kordeževe glave. Snega je na Peci zapadlo toliko, kakor prej vso zimo. Uletova koča pa je vsa založena z drvmi, tako da mraza ne bo treba trpeti. Koča je od 1. marca dalje stalno oskrbovana in bo vsakega smučarja z veseljem sprejela. Poudarjamo tudi, da se je železniška voznina od 1. marca dalje toliko znižala, da je s tem že tudi znižana avtobusna voznina iz Prevalj v Mežico in obratno. Skupine po 6 smučarjev imajo na železnici polovično voznino, na avtobusu v Mežici pa 20 odst. popust. Ljubitelje Pece opozarjamo na dneve 17., 18. in 19. ter 24. in 25. marca, ki so kakor nalašč za daljše izlete in to posebno na Peco.

Tekma v alpski kombinaciji na Smrekovcu. Smuška sekcija SK Celja razpisuje za nedeljo 24. in ponedeljek 25. t. m. na Smrekovcu tekmo v alpski kombinaciji. V nedeljo 24. marca smuk. Start ob 15. na vrhu Smrekovca cilj pri Brložniku. Višinska razlika 430 m, dolžina proge 3 km. V ponedeljek 25. marca slalom. Start ob 10. Višinska razlika 130 m, dolžina proge 700 m. Tekmuje se po pravilih JZSS in imajo pravico starta vsi verificirani člani JZSS. Žrebanje startnih številk, ki veljajo za obe disciplini, bo v nedeljo 24. marca ob 12. v koči na Smrekovcu. Prijave se sprejemajo do petka 22 t. m. na naslov: SK Celje Pleteršek Feri, Celje. Prijavnino 10 Din za oba teka je poslati obenem s prijavnico. Poznejše prijave se bodo sprejemale na Smrekovcu proti prijavnini 15 Din. Darila: Zmagovalec v kombinaciji prejme pokal in diplomo, drugi in tretji plasirani diplomo. Prvak kluba prejme darilo in diplomo, drugi in tretji diplomo.

Slalom klub 34 (Teh. odsek). Danes ob 18.30 sestanek vseh tekmovalcev, tudi mladine in juniorjev. — **(Damski odsek).** Danes ob 19. sestanek damskega odseka.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Drevi ob 18. v klubski sobi kavarne Evrope plenarni članski sestanek katerega se morajo udeležiti vse članice, ki želijo še aktivno sodelovati v sekciji. Tiste, ki se današnjega sestanka ne bodo udeležile, bo sekcijsko vodstvo črtalo iz članstva hazenske sekcije. Nujno zadržane naj se do 18. pismeno opravičijo in navedejo, da želijo še dalje sodelovati v sekciji. — **(Smučarska sekcija).** Drevi ob 19. je v klubski sobi kavarne Evrope članski sestanek, katerega naj se udeležijo vsi v Ljubljani bivajoči člani. Važno zaradi Palnice. Aktivni člani smučarske sekcije dobijo za Planico vstopnice za polovično ceno. Navodila prejmejo člani na današnjem sestanku.

ŽSK Hermes (nogometna sekcija). Danes ob 20. pri Kočarju sestanek vseh igračev zaradi nedeljskih tekem.

SK Mars. Danes ob 20. strogo obvezen članski sestanek v klubovi sobi. Važno zaradi dveh gostovanj.

SK REKA. Ob 15. na igrišču obvezen trening za vse igrače prve skupine. Gospodar naj preskrbi čevlje.

SK Sloga. Danes ob 19. strogo obvezen sestanek za naslednje igralce: Lipovšek, Trobec, Čeh, Starman I., II., Podrekar, Smrkolj, Pungerčar, Rihtar, Srebotnjak Dežman, Jonze.

SK Svoboda, Ljubljana. Danes od 14. naprej strogo obvezen trening na dva gola za I. moštvo in rezervo. Ob 19. članski sestanek v Delavski zbornici.

Kolesarska dirka Celje - Sv. Peter - Celje. Klub slovenskih kolesarjev v Celju bo priredil v nedeljo 17. t. m., v primeru slabega vremena pa v nedeljo 24. t. m., otvoritveno klubsko dirko na progi Celje-Sv. Peter v Savinjski dolini - Celje (24 km). Start ob 14. pri Glaziji, cilj istotam okrog 15.

Radio

Petek, 15. marca.

LJUBLJANA 11: Šolska ura: Naše zobovje (ga. dr. Slava Lunaček - Kristan). — 12: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Kulturno življenje starih narodov (Fr. Terseglav). — 18.20: Radio - orkester. — 18.40: Literarna ura (L. Mrzel). — 19: Radio - orkester. — 19.20: Čas, jedilni list, program za soboto. — 19.30: Nacionalna ura: Nacionalno in humanitarno delo Kola srbskih sester (g. Pešić iz Beograda). — 20: Govor ministra za trgovino in industrijo (iz Beograda). — 20.20: Tamburaški orkester. — 21.15: Sraussova ura (Radio-orkester). — 22: Čas, poročila, Radio - orkester.

BEOGRAD 16: Pesmi. — 16.40: Klavir. — 18.30: Arije in pesmi. — 20: Iz Zagreba. — 21: Igra. — 22.20: Narodna glasba. — ZAGREB 12.10: Plošče. — 17.15: Pesmi. — 20: Klavirske skladbe. — 20.40: Operetna glasba. — 22.15: Jazz. — PRAGA 19.30: Orkester. — 20.10: Iz Brna. — BRNO 19.30: Zborovski koncert. — 20.10: Slušna igra. — VARŠAVA 19.35: Pesmi. — 20.05: Simfoničen koncert. — 23.05: Ples. — DUNAJ 12: Orkester. — 16.10: Slavni instrumentalisti. — 17.40: Schubertove pesmi. — 19.35: Prenos opere. — 22.15: Mešan program. — 22.25: Lahka in plesna muzika. — BERLIN 20.15: »Christian Günther« .— 21: Spevoigra. — KÖNIGSBERG 20.15: Iz Berlina. — 21: Pester plesni večer. — STUTTGART 18.30: Pesmi. — 19: Plošče. — 20.15: Iz Berlina. — 21: Orkestralen koncert. — 22.45: Ples. — 24: Borodinova glasba. — RIM 16: Pevski in klavirski koncert. — 20.45: Leharjev večer. — 22: Pesmi.

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

REPERTOAR

DRAMA.
Začetek ob 20.

Petek, 15.: Zaprto.
Sobota, 16.: Beneški trgovec. Premiera. Proslava 25letnice umetniškega delovanja režiserja Milana Skrbinška. Izven.
Nedelja, 17.: Blodni ognji. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

OPERA.
Začetek ob 20.

Petek, 15.: Zaprto.
Sobota, 16.: Zdaj vam eno zaigram. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.
Nedelja, 17. ob 15.: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20.: Prodana nevesta. Gostovanje gdč. Zdenke Zikove z Dunaja. Izven.

★

V premieri »Beneškega trgovca«, ki se igra kot jubilejna predstava ob priliki 25-letnega jubileja umetniškega delovanja režiserja in igralca gosp. Milana Skrbinška v soboto, dne 16. t. m. kot predstava izven abonmaja, nastopi kot beneški dož nestor naših igralcev g. Anton Danilo na željo jubilanta, s katerim je drugoval skupno dolga leta na polju slovenske gledališke umetnosti. G. Skrbinšek, ki je deloval neumorno za prospeh gledališča v najrazličnejših krajih naše države, praznuje svoj jubilej z eno najtežjih vlog dramatske literature, Shylockom. Predprodaja vstopnic se vrši dnevno pri operni blagajni.

Opozarjamo na gostovanje gdč. Zdenke Zikove z Dunaja, ki nastopi dne 17. t. m. v nedeljo zvečer kot Mařenka v »Prodani nevesti«. Priljubljena bivša članica naše opere je v teku let odsotnosti angažirana na najrazličnejših velikih gledališčih in je žela s svojo umetnostjo največje uspehe. Naša operna publika, ki ji je gdč. Zikova v najlepšem spominu s svojimi nepozabnimi kreacijami, bo z veseljem sprejela vest o njenem gostovanju. Čas delovanja gdč. Zikove v naši operi spada v preteklosti med najplodovitejši, po umetniškem nivoju izredno visoko stoječ. Gdč. Zikova pomeni v delovanju naše opere ero zase in ostane svetal mejnik v dobi opernega razvoja.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.15

Nedelja, 17.: Vzroki in učinki. (Kozarec vode).
Torek, 19.: Vzroki in učinki. (Kozarec vode).

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.

Petek, 15.: Zaprto.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.

Petek, 15.: Štambulska roža. Gostovanje Narodnega gledališča iz Maribora.

Sokol

Praznik sokolskega prosvetnega dela

V nedeljo 17. t. m. se zbero v Kranju prosvetarji gorenjskih sokolskih društev na svoj redni zbor, pevci in godbeniki pa na svoj četrti skupni koncert. Zbor prosvetarjev bo obravnaval tekoče zadeve in bodo prosvetarji poročali o potrebah in aktualnostih v svojih edinicah. Storjeni bodo sklepi, ki so važni za današnji čas, posebno glede na idejno vzgojo naše mladine.

Ob 15. uri se pa prične koncert, na katerem bodo sodelovali pevski zbori društev Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Podbrezje in Stražišče. Pri skupnem orkestru sodelujejo godbeniki društev Kranj, Radovljica, Jesenice in Bled. Posebno ljubka točka pa bo mladinski zbor Glasbene šole v Kranju. Kot posebni zbori bodo nastopili Radovljica, moški in mešani zbor, Kranj, ženski, moški in mešani zbor in moški zbori društev Podbrezje, Stražišče in Škofja Loka. Natančnejši sporedi so razvidni na lepakih in posebnih listih, ki so na razpolago.

Višek sporeda pri teh koncertih je vedno sklepna točka, pri kateri nastopijo združeni vsi zbori in orkestri. Za letošnji nastop je zložil naš priznani skladatelj, prof. Emil Adamič, v prav kratkem času veličastno skladbo na besedilo pesnika Cvetka Golarja »Budnica« in jo posvetil gorenjskim sokolskim prosvetarjem. V tej kompoziciji ima izmenoma besedo ženski zbor, moški zbor in orkester posamezno, ki se zlije skupno v mogočnih akordih pri pozivu boga Triglava in Peruna »Slovan, ne vdaj se! Udari!« Skladba napravi na poslušalca mogočen vtis.

Sokolsko članstvo, ki mu je mogoče posetiti naš koncert, naj ne zamudi prilike, saj so zveze z vlaki ugodne in se lahko pod danimi pogoji, ako se jih vozi najmanj 10 skupaj, poslužite polovične voznine. Oni pa, ki jim je poset onemogočen, naj se zbero pri kakem članu, ki ima radioaparat, ker bo tudi letos koncert oddajala ljubljanska radiopostaja. Konec je določen tako, da bodo posetniki še lahko dobili večerne vlake za povratek.

Sestre in bratje, pokažite, da smo ena, nerazdružljiva sokolska družina, ki zna ceniti svoje kulturne delavce, in pokažite to z mnogobrojnim obiskom koncerta. Brate prosvetarje pa pozivljamo: Vsi na zbor, manjkati ne sme nobeden, ker je zbor obvezen za vse! Zdravo!

Vremensko poročilo

13. marca

Ljubljana 7, 773.9, —0.4, 67, N1, 8, —, —
Ljubljana 13, 772.4, 4.5, 50, NE6, 10, —, —
Maribor 7, 774.9, —3.0, 90, NW2, 4, —, —
Zagreb 7, 773.9, 2.0, 60, NE2, 6, —, —;
Beograd 7, 774.0, 0.0, 80, SE2, 0, —, —
Sarajevo 7, 773.2, —2.0, 80, 0, 8, —, —
Skoplje 7, 773.2, 0.0, 90, 0, 10, —, —
Kumbor 7, 766.6, 10.0, 40, ESE2, 10, —, —;
Split 7, 767.0, 7.0, 40, NE3, 10, —, —;
Rab 7, 767.9, 6.0, 50, ENE6, 10, —, —;
Rog. Slatina 7, —, —7.0, 96, NE2, 9, —, —.

Temperatura: Ljubljana 5.6, —1.4; Maribor 3.0, —4.0; Zagreb 7.0, 0.0; Beograd 8.0, —1.0; Sarajevo 7.0, —3.0; Skoplje 8.0, —1.0; Kumbor —, 8.0; Split 12.0, 7.0; Rab —, 6.0; Rog. Slatina 4.0, —9.0

OKROŽNI ODBOR OBRTNIŠKIH ZDRUŽENJ V LJUBLJANI javlja tužno vest, da je danes ob 3. uri zjutraj omahnil sredi dela v prezgodnji grob njegov zaslužni in prvi predsednik, gospod

Filip Pristou

solastnik tvrdke Pristou & Bricelj

Na njegovi zadnji poti ga bomo spremili v soboto, dne 16. marca 1935 ob ½ 3. uri popoldne izpred hiše žalosti, Hrenova ulica št. 12.

Obrtništvo bo svojega neumornega javnega delavca ohranilo v hvaležnem spominu.

Uprava.

ZAHVALA

Za premnoge in ljubeznive izraze sočustvovanja ob težki in nenadomestljivi izgubi našega iskreno ljubljenega moža, najboljšega očka, sina, brata in svaka, gospoda

Frana Kračmana

MAJORJA V POKOJU

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem našo najprisrčnejšo zahvalo.

Posebno se pa zahvaljujemo g. dr. Krajcu za njegov trud, da bi rešil umrlemu življenje, gospe Narbeshuber za njeno ljubeznivost in požrtvovalnost, gg. oficirjem in vojski, namestniku gospoda bana, upravi in uslužbencem žrebčarne z g. dr. Veble na čelu, pevskemu društvu Moste za ganljive žalostinke, zastopnikom raznih društev in korporacij, darovalcem prekrasnih vencev in cvetja ter vsemu ostalemu občinstvu, ki je v tako častnem številu spremilo dragega nam rajnkega na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Ljubljana-Moste, dne 14. marca 1935.

2529

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Ob bridki izgubi našega dragega soproga, očka, brata, zeta, svaka in strica, gospoda

IVANA KUMRA

posestnika, gostilničarja in občin. odbornika

se najprisrčneje zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih bolesti in žalosti izrazili svoje sožalje, nam s svojim sočustvovanjem lajšali našo nepopisno bolečino, ali nam v teh dneh hude preizkušnje kakorkoli stali ob strani.

Posebej smo dolžni izreči našo globoko zahvalo g. katehetu Žužku za podeljene zakramente in prve tolažilne besede, preč. duhovščini za asistenco ob pogrebu, številni deputaciji občinskega odbora z g. predsednikom C. Pircem na čelu, zastopnikom sreskega načelstva in ostalih uradov, ravnateljstvu gimnazije za udeležbo razrednika in sošolk hčerke Silve, zastopstvu gostilničarske zadruge in kranjskega gospodarskega društva, deputaciji kranjske gasilske čete, pevcem in godbi »Kranjskega glasbenega društva« za ganljive žalostinke, vsem številnim darovalcem prekrasnega cvetja in vencev ter končno vsem prijateljem, sošolcem, znancem in meščanom, ki so nam tako dragega pokojnika v tako obilnem številu spremili na njegovi zadnji poti in se ob njegovem preranem grobu poslovili od njega.

Kranj, dne 14. marca 1935. 2523

Žalujoča soproga z otroci in ostalo sorodstvo.

L. WOLFF: 46

Pokonci glavo

»Sami zoper sebe grešite, gospa Ditmarjeva. Nikar tako ne govorite. Mladi ste, zdravi, bogati. Kdo pa naj ima otroke, če ne ženska, kakršna ste vi? Kaj bi rekli milijoni slabo hranjenih proletarskih žena, ki hrabro in brez tožba rodijo svoje otroke?«

Margie je vstala.

»To mi ne pomaga, dr. Turner. S čuvstvenostmi me ne odrešite.«

Pomislila je, nato je dejala:

»Vse svoje premoženje vam dam, dr. Turner, če mi pomorete.«

Dr. Turner je z drobnim, poniževalnim nasmehom odvrnil:

»Staromoden zdravnik sem, ljuba gospa Ditmarjeva. Nemogoče mi je storiti nekaj, česar ne bi mogel zagovarjati pred svojo vestjo. Ne zamerite mi.«

»Zdravi ostanite, dr. Turner,« je rekla Margie in odšla iz sobe.

32

Šarlota je stala pri oknu in čakala d' Ormessona. Obljubil je bil, da pride ob štirih, zdaj je bila pa ura sedem.

Nič več ni gledala na avenijo des Champs Elysées, ampak na Operno avenijo, zakaj iz hotela »Claridge« sta se bila izselila, ker se je bil d' Ormesson — tako ji je pripovedoval — sporekel s poslovodjo. Zdaj sta imela lepo in prostorno sobo v hotelu »des Deux Mondes«. Ali ni bilo vse eno, v kateri sobi si stal ob oknu in čakal?

Nekaj pred osmo je d' Ormesson prišel. Videti je bil dobre volje, in oči so mu vročično žarele.

»Odpusti, srčece, da sem se zakasnil. Nisem mogel drugače.« Poljubil jo je na lice.

»Vesela sem, da si spet pri meni, Olivier. Zmerom se tako strašno bojim zate, kadar te ni.«

Zasmejal se je.

»Bojiš se zame? Kaj bi se mi moglo zgoditi?«

Mahoma se je zresnil, kakor da bi ga nekaj vznemirjalo.

»Nikoli se ne smeš bati zame. Slišiš, Charly?«

»Slišim.«

»Ali si huda, ker sem ti to rekel, Charly?«

»Nikoli nisem huda nate.«

Tedaj je izpremenil glas.

»Kaj napraviva nocoj? Kaj bi te mikalo, Charly?«

Na kakem samotnem travniku na Vzhodnem Pruskem bi rada sedela in jokala, je pomislila Šarlota.

»Ali ti ne pride nič na misel, Charly?«

»Pripovedoval si mi o neki majhni gostilni v Saint-Cloudu, Olivier.«

»O ‚Pêche Miraculeuse'. Seveda! Le kako sem mogel pozabiti? v Saint-Cloud se popeljeva, ljuba.«

Benito je čakal spodaj z avtomobilom. Njegov obraz je bil videti potrt. D' Ormesson je zdrevil v Saint-Cloud.

Sedela sta na mali terasi nad reko. Blag pomladni večer je nežno držal svet v naročju. Čolni, okrašeni z lampijoni, so pluli mimo. Dva dekliška glasova sta plavala nad vodo.

»Tu je čudovito lepo,« je tiho rekla Šarlota.

»Jeli, da sem imel prav?« je zmagoslavno vprašal d' Ormesson.

V kozarcih se je medeno iskril plemeniti anževinec. Jedla sta majcene ocvrte ribe in piščanca à la cocotte.

»Najrajši bi zmerom živela v majhni, skromni hišici na bregu Seine.«

»Kakšna sentimentalna misel, Charly. Niti štirinajst dni ne bi strpela.«

»Ne poznaš me, Olivier.«

»Čas idil je za zmerom minil, srčece ljubo. Tega ni moči izpremeniti. Časa ne moreš deti nazaj, kakor uro.«

Izpil je svoj kozarec in se zamislil.

Šarlota ga je pazljivo gledala, ne da bi bil čutil njen pogled, in razbirala njegov obraz, ki je bil gol in obenem zastrt. V premnogih urah čakanja se je bila že vpraševala, kdo neki je ta mož, ki so mu njeni živci tako podložni, da nima več svoje volje. Časih ji je domišljija ušla in ji pokazala d' Ormessona kot glavarja hudodelske tolpe, ki je uganjala najhujše predrznosti. Benito in vojvoda Sancedillski sta bila seveda tudi člana tolpe. A to so bili nezmiselni spomini iz romanov.

»Kakšen je prav za prav tvoj poklic, Olivier, dovoli, da te vprašam.«

Zdramil se je iz svojih misli.

»Moj poklic? Ta, da živim.«

»To vendar ni poklic, Olivier.«

»Najlepši, ki si ga moreš misliti, Charly. Živim, drugi pa životarijo. Za okenci životarijo, v vročih tovarnah, v slabo prezračenih pisarnah, v zatohlih skupščinah, in opravljajo jalovo delo, da se smejo zvečer najesti in da morejo leči v posteljo. Jaz pa živim. Ali razumeš to, mala Charly?«

»Ne.«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah.**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Prodam

Sportne suknjiče
prima à 98 Din, pumparce, modne hlače itd. kuptte zelo ugodno pri Preskerju, Ljubljana. Sv. Petra 14. 31-6

Za steljo
oddamo nekaj voz strojnega oblanja. A. Rojina & Co., Slomškova ulica 16. 4949-6

Frizerji, pozor!
Nov, še ne rabljen, prvovrsten, preizkušen in moderen aparat za trajno kodranje, mnogo pod normalno ceno naprodaj proti takojšnjemu plačilu ali na obroke. Pismena vprašanja pod značko »Aparat 1935« na oglasni oddelek Jutra. 4936-6

Sadno drevje
jablane, hruške, češplje, češnje, višnje, marelice in breskve, same žlahtne sorte dobite pri Kmetijski družbi v Ljubljani Novi trg 3 4492-6

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Črtance (rasterje)
rabljene, dobro ohranjene, 50 × 50 cm, ki imajo 40 do 60 linij, kupim takoj. Ponudbe z navedbo cene na naslov: Vinko Prkič, Beograd, Dositijeva 49/a. 4897-7

Tovarne!
Kupujem partije ali blago z napakami in ostanke — nogavice, sukno, svilo in drugo. Plačam takoj. Ponudbe na naslov: Dragotin Samardžič, Ljubljana — poštni predal 302. 4965-7

Službe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Izučena šivilja
gre šivat na dom. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Okus«. 4962-2

Mesar in prekajevalec
samostojen in vesten, v prekajevalski stroki dvakrat z zlato kolajno odlikovan, išče za takoj primerno službo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Zanesljiv mesar«. 4964-2

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tražim djevojku
Slovenku, za sve kućne poslove te koja kuhati zna i naročito postupak sa djecom te koja vlada perfektno njemačkim jezikom. — Obitelj se sastoji od 3 člana. — Opširne ponude uz priklop slike koja se vraća, slati na adresu: Željka Venturini, Crikvenica. 4960-1

Brivskega pomočnika
dobrega, inteligentnega delavca, ki ima veselje izučiti se tudi v damski stroki, kakor tudi dobro **frizerko**
sprejme salon »Ela«, Ljubljana, Gajeva ulica 6. Predstaviti se je osebno ali pismeno s priloženo sliko. 4970-1

Plačilno natakarico
boljšo, ne pad 24 let staro, simpatično in zdravo, z znanjem nemščine sprejme hotel in restavracija ob kolodvoru. Služba je zelo dobra. Kavcija 1000 Din za dnevni izkupiček potrebna. Ponudbe s sliko na oglasni oddelek Jutra pod »Sigurna eksistenca 1935«. 4962-1

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vložnice vseh bank
nakup, prodaja in naloga, vseh vrst posojila kulantno in zanesljivo »Finančer«, Zagreb, Ilica 9 Telefon interurb. 44-09. Naročila z dežele se izvršujejo takoj. 92-16

Sprejmem družabnika
k izvanredno donosnemu podjetju. Potrebno nekaj nepremičnega premoženja. Stalni dohodki in garantiran dobiček. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Ugodno podjetje«. 4968-16

2 hranilni knjižici
Mestne hranilnice ljubljanske, v zneskih 20—30.000 Din prodam. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 4909-16

Hranilne knjižice
Ljudske posojilnice v Celju z vlogo do 30.000 Din kupim proti polni vrednosti. Polovico plačam v gotovini, polovico pa v mizarskem delu, s pohištvom ali stavbnim delom, takoj. — Mizarstvo Rudolf Majcen, Velenje. 4903-16

V najem

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovino
z mešanim blagom vzame v najem takoj ali pozneje mlad samski trgovec. Ponudbe z navedbo prometa in zaloge na oglasni oddelek »Jutra« pod »Eksistenca 20«. 4903-17

Posest

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hišo
visokopritlično, enonadstr., z gospodarskim poslopjem in vrtom, v sredini mesta naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4920-20

Novo trgovsko hišo
v fari na Gorenjskem, brez konkurence, ugodno prodam. Vprašanja pod značko »Trgovska v fari« na ogl. oddelek »Jutra« v Ljubljani. 4799-20

Hiša z vrtom
in gospodarskim poslopjem v bližini Domžal, za gostilno in mesarijo posebno priporočljiva ugodno naprodaj. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod šifro »Hiša Domžale«. 4800-20

Hiša v Sp. Šiški
z vrtom in malo trgovino, pripravna tudi za drugo obrt, naprodaj. Interesenti naj pišejo pod šifro »Hiša v Šiški« na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani. 4801-20

Lepo, novo hišo
z elektriko in vrtom, v ljubljanski okolici — blizu kolodvora prodam. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod šifro »Moj dom 68«. 5001-20

Lokali

Podružnica
trgovine z mešanim blagom dobro vpeljana v dobro uspevajočem industrijskem kraju naprodaj zaradi prezaposlitve. Promet cca Din 450.000 letno. — Potreben kapital 90.000 Din. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Cvetoča trgovina«. 4842-19

Trgovino
v večjem obsegu, s špecerijskim in kolonijalnim blagom, deželnimi pridelki ter mlinskimi izdelki, dobro vpeljano, v industrijskem mestu Gorenjske radi selitve oddam s stanovanjem v najem za več let. Ponudbe pod značko »Trgovina Gorenjske« na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani. 4798-19

Stanovanje oddp

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisob. stanovanje
sončno, s kopalnico, vrtom, električno in plinom, oddam s 1. majem v vili Cesta v Rožno dolino 26. 4966-21

Sobe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Večjo sobo
za društvene seje, iščemo. Izključene niso dvoriščne sobe. Predpogoj centrum. Ponudbe na naslov: »Delo in eksistenca«, Stari trg 19 4968-23/a

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo
lepo in sončno takoj oddam 2 osebama. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 4971-23

Lepo sobo
oddam 1 ali 2 gospodoma na Taboru, Maistrova ul. št. 167. 4967-23

Opremljene sobe
svetle in zračne, s posebnim vhodom, z 1 ali 2 posteljama po 100—350 Din event. tudi s hrano blizu tramvaja oddam v Spodnji Šiški, Černetova ulica 31. 4961-23

Lepo, sončno sobo
opremljeno — s posebnim vhodom, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 4992-23

Separirano sobo
veliko in zračno, oddam za 200 Din. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4987-23

Kam pa, kam?

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Raznovrstne ribe
vsak petek. Priporoča se Josip Birk, gostilna, Borštnikov trg 2. 4990-18

Dopisi

Beseda 2 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

V oglas. oddelku »Jutra«
dvignite sledeča pisma:
Avto, April 1935, Angleščina, Brinetka, Boljši najemnik, Bežigrad 888, Cista 100, Centrum Ljubljane, Dvajset tisoč, Dobro mesto, Dober stroj, Družabnik, Eva, Eksistenca, Gotovina 170.000, H. M. 51, X. J. Z., Industrija 500 Izven Ljubljane, Kulantno Kupčija, % Kor., Leuz, Lavor, Ljubljana 101, Lep zakon, Ljubljana ali okolica, Mazr Rici, Mirna 122 Mlad uradnik, Motorček, Neomadeževana preteklost, Nujno, Najboljšemu ponudniku, Odkup oprave 300 Poletje, Prijeten dom, Poštena 100, Poštena, Pridna Pridna in poštena frizerka Prijetna eksistenca, Rada, Stalno mesto, Skromen, Samostojna moč, Solnčna, Stalno 20, Suh, Slučajno, Sušak, S prvim 1930, Tyrševa 30, Terma, Trgovka, Takoj 20, Ugodno, Vseljivo 50 %, 20.000, 100.000, 10, 300—400.

Dražbe

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Na prostovoljni javni dražbi
v Orlovi ulici 31 ob Iški cesti v soboto 16. marca od 9. ure dalje bo naprodaj dobro ohranjeno pohištvo in drugi predmeti. 4878-32

Informacije

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izjavljam
da nisem plačnik za nikake dolgove, ki bi jih naredila moja bivša žena Marija Lednik, Lokrovec št. 16 pri Celju. — Martin Lednik. 4994-31

Stroji

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kdo posodi pisalni stroj?
Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Odškodnina«. 5000-29

Filatelija

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Znamk
več tisoč jugoslovenskih in tujih prodam — tudi posamezno. Strelišča 37/I. Zglasiti se med 12. in 16. uro. 4976-39

Razno

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Telefon 2059
Suha drva, premog, karbopakete dobite pri
I. POGAČNIK
Bohoričeva ul. št. 5

INSERIRAJTE V »JUTRU«

SRAJCE za GOSPODE

modne cefir v najnovejših desenih, bele mehke in trde, sportne vseh vrst, trpežne delavne srajce, spodnje hlače bele in barvaste, v prvovrstnih kvalitetah lastnega izdelko nudimo v veliki izbiri po najnižjih cenah Velika izbira kravat in drugih modnih potrebščin. **F. I. GORIČAR, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 29.** 1969

TRG. URADNIK

mlad, brzi stenograf in strojepisec, ki je popolnoma zmožen poleg slovenščine tudi srbohrvatskega in nemškega jezika, dobi službo v večjem podjetju. Lastnoročne ponudbe s fotografijo in prepisi spričeval je poslati na Interreklam d. d., Zagreb, Masarykova 28, pod »Trg. uradnik 28-43«. 2520

G. Th. Rotman:

Brata Smuka

Jej, jej, tako hitro pa Izidor svoj živ dan še ni bil tekel! Zavijal je okoli vogalov, a zmerom mu je bila nemarna množica za petami... Oho! Zagledal je plot! Nemara da je bil za njim vrt ali kaj podobnega. Še enkrat se je ozrl, pokazal preganjalcem jezik, se zaletel in skočil na eno stran.

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob bridki izgubi našega ljubljenega očeta

IVANA DUGARJA

in za poklonjeno cvetje se tem potom vsem iskreno zahvaljujemo. Posebej se zahvaljujemo č. g. župniku Čedeju za tolažilne besede in studeniškim pevcem za v srce segajoče žalostinke. Najsrčnejša hvala tudi cenj. domačemu, kakor tudi poljčanskemu učiteljstvu, šol. mladini in vsem drugim, ki so našega dragega očeta spremljali na zadnji poti.

Studenice pri Poljčanah, dne 14. marca 1935.

2524 **ŽALUJOČI OSTALI.**

Združenje sobo - črkoslikarjev pleskarjev in ličarjev v Ljubljani naznanja tužno vest svojemu članstvu, da je preminil član in večletni predsednik, gospod

Pristou Filip st.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v soboto, dne 16. t. m., ob ½3. uri popoldne iz hiše žalosti, Hrenova ul. 12, na pokopališče k Sv. Križu.

Blagega pokojnika ohranimo v trajnem spominu!

V Ljubljani, 14. marca 1935.

253 **PREDSEDSTVO.**

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskrenoljubljeni soprog, predobri papa, brat, stric in svak, gospod

FILIP PRISTOU st.

sošef tvrdke Pristou & Bricelj, predsednik Okrožnih odborov, posestnik i. t. d.

dne 14. t. m. ob 3. uri zjutraj v 57. letu svoje starosti po dolgotrajnem, mukepolnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 16. marca 1935, ob ½3. uri popoldne iz hiše žalosti, Hrenova ulica 12, na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek ob ½8. uri zjutraj v cerkvi Sv. Jakoba v Ljubljani.

Ljubljana, dne 14. marca 1935.

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

FRANJA PRISTOU, soproga; FILIP PRISTOU ml., sin, in ostalo sorodstvo. 2526

Tvrdka Pristou & Bricelj in njeni uslužbenci naznanjajo, da je preminil njih skrbni sošef in šef, gospod

FILIP PRISTOU st.

posestnik itd.

K večnemu počitku ga spremimo v soboto, dne 16. marca 1935 ob ½ 3. uri popoldne od doma žalosti, Hrenova ul. 12.

Zvestega družabnika in vzornega šefa ohranimo v trajnem in hvaležnem spominu.

V Ljubljani, dne 14. marca 1935.

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani